

Szabályzat alapján szerveznék a kibédi farsangot

A csendháborítás nem hagyományörzés

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Február 5-i lapszámunkban írtunk arról, hogy Kibéden vitát váltott ki, hogy a farsangi ostorosok közül egyesek már karácsony után előveszik az ostort, és az eseményig „felverik a település csendjét”. Az előállt helyzetet hivatalos levélben Cserei Gábor jelezte a polgármesteri hivatalnak, miután – a levélben is leszögezte – személyesen is megpróbálta jobb belátásra bírni a farsangra készülő, ostorcsattogató fiatalokat.

Vajda György

Az ügyben akkor megkerestük Dósa Sándor polgármestert, aki elmondta, a rendőrség is eljárást indított, azonban nem büntetett meg senkit, ellenben felkérte a hivatalt, hogy keressen megoldást a problémára. Az előjáró elmondta, a február 10-i (szombati) farsangolást megelőző szerdán napirendre tűzte a kérdést, azonban akkor nem született döntés. Tudósítónk farsangkor a helyszínen jártak, és azt tapasztalták, hogy nem volt különösebb rendbontás. Igaz, utólag a kibédi református egyházközség presbiterei jelezték, hogy néhány fiatal a templom kerítésén állva

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Aprónép a néptánc bűvöletében

Táncos lábú gyermekeket – főleg
fiúcskákat – hív tagjai közé a maros-
vásárhelyi Boróka néptáncegyüttes.

17.

Egymás anya- nyelvét ízlelgetve

Örvendetes, hogy a szórványban
egyre több román anyanyelvű szülő
írta be gyermekét a magyar óvodába,
és a vegyes házasságból származó
gyerekek létszáma is évről évre nő.

17.

A prefektúra a költségvetési határozat felül- vizsgálatát kéri

A prefektúra kéri a polgármesteri hiva-
talt, hogy sürgősen vizsgálja felül a
költségvetési határozatot, a módosítá-
sokat pedig terjessze a tanács elé, el-
lenkező esetben közigazgatási
bírószágon kéri a határozat semmissé
nyilvánítását.

18.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Fókuszváltás?

Benedek István

Politikusoknál a bocsánatkérés ritkaság, pláne ezen a vidéken, és a gesztus öszinteségében illik kételkedni, főleg választási esztendőben.

A vak számára is szemszűrő módon az elnöki székre gyűró szocdem miniszterelnök a külföldre vándorolt honfitársaitól kért bocsánatot olaszországi körútján azért, amiért azok kénytelenek voltak elhagyni az országot, és persze reményét is kifejezte, hogy valaha majd sikerül őket hazacsábítani a hon felvirágoztatásának reményében. Nyilván leghamarabb a szavazataikat szeretné a maga és pártja számára megszerezni az idej választási fordulókban, ezt nem mondta, de attól még tudjuk.

Ha az illető eddig már sokszorosan is bizonyította, hogy nem egy lángelme, ez a kijelentés azért bizonyítja, hogy tanulékony. Ez a bocsánatkérés, legalábbis szóban, éles fordulat a pártnak a külföldön élő román választókkal való viszonyában. Ha visszaemlékszünk, 2014-ben az elnökválasztásokkor a fél világ képedt el a külképviseleti szavazóhelyiségeknél uralkodó káoszban, és az első választási forduló „megszervezéséből” kirobbant botrányok komoly szerepe volt abban, hogy a jelenlegi kormányfő mostani tanácsadója akkor veszített a második fordulón. Négy évvel később meg a szocik bajszos bárója csendőrséggel verette szét a külföldön élő demonstrációját. Ezekhez képest a bocsánatkérés száznyolcvan fokos fordulat, bár bizonyosan az is szerepet játszik benne, hogy a regáti aranycsapat – pontosan mint korábban a progresszív társaság – népszerű a külföldön élők rendszerkritikus üzenetekre fogékony köreiből.

Ha nem egyszerű kampányfogás, hanem komoly gondolat rejtőzne a

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

FEBRUÁR

16., péntek

A Nap kel
7 óra 25 perckor,
lenyugszik
17 óra 49 perckor.
Az év 47. napja,
hátravan 319 nap.

*Isten éltesse!

Ma **JULIANNA** és **LILLA**,
holnap **DONÁT** napja.
DONÁT: a latin Donatus név
rövidülése. Jelentése: (az Úrtól)
ajándékozott.

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet:
max. 11 °C
min. -5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. február 15.

1 EUR	4,9767
1 USD	4,6364
100 HUF	1,2783
1 g ARANY	297,7197

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	43, 19, 23, 17, 31 + 2	NOROC PLUS: 6 9 8 8 1 2
LOTO 40	35, 39, 4, 19, 15, 9	SUPER NOROC: 0 7 1 0 4 9
100	9, 1, 22, 29, 8, 46	NOROC: 7 5 7 9 9 0 6

Megyei hírek

Borverseny Dicsőszentmártonban

A Szent Márton Borlovagrend szervezésében február 17-én, szombaton 44. alkalommal kerül sor Dicsőszentmártonban, a Három Fenyő vendéglőben a borversenyre. A díjkiosztással, borkóstolóval egybekötött vacsora 17-én, szombaton 17 órától kezdődik. Muzsikál a szászcsávási cigányzenekar. A részvételi szándékot február 16-án 14 óráig lehet jelezni Czirmai Leventénél a 0740-026-395-ös telefonszámon.

Unitárius farsangi bál

Február 17-én, szombaton 18 órától tartja hagyományos farsangi bálját az Unitárcoop Alapítvány a marosvásárhelyi Amicii Club 66/Vii la lac vendéglőben (Sziget utca 2. szám). Iratkozni és bővebb tájékoztatást kérni a következő telefonszámokon lehet: Bolyai Téti Unitárius Egyházközség: 0265-261-454, Kövesdombi Unitárius Egyházközség: 0365-449-315, Unitárcoop Alapítvány: 0748-126-513.

Terápiás program szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány szervezésében március 11–22. között 12 napos terápiás programra kerül sor Magyarózdön szenvedélybeteg férfiak és nők, valamint hozzátartozóik számára. Mindazok jelentkezését várják, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. A marosvásárhelyiek és környékbeliek McAlister Magdolnánál jelentkezhetnek és érdeklődhetnek további részletek felől a 0752-246-814-es telefonszámon.

Esküvői vásár

Álomesküvő címmel szervez február 17–18-án (a kilencedik alkalommal) esküvői vásárt a BCD Live Events és a Mercur Creativ Egyesület. A rendezvényen menyasszonyi ruhákból, gyűrűkből, virágrendezésekből lehet válogatni, jelen lesznek kínálataikkal profi esküvői fotósok és filmek, megtalálható lesz az esküvő minden kelléke. Vasárnap 12 órától élő zene várja az érdeklődőket, fellép az ArteMiss együttes. A rendezvény a Dózsa György utca 155. szám alatti Emerald Luxury Events komplexum Gold (Arany) termében lesz, látogatható szombaton és vasárnap 10-19 óra között. A belépés díjmentes.

Folytatódik a lomtalanítás Marosvásárhelyen

A lomtalanítás keretében régi bútorokat, matracokat, kerekéket, állatkereceket, játékokat, ajtókat, ablakokat, tükröket, szőnyeget és ablakrácsokat gyűjtenek. Pénteken és szombaton a Kárpátok sétányon és az Egyesülés negyedben a polgármesteri hivatal által megjelölt helyekre lehet kitenni a kidobásra szánt tárgyakat. A gyűjtőpontok listája és az időpontok a megtalálhatók a <https://t.ly/5yPmd> linken. A lomtalanítás március 3-ig tart.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Tűzeset Nyárádtőn és Héjjasfalván

Február 14-én, szerdán 17.30 óra körül a marosvásárhelyi tűzoltókat Nyárádtőre, egy ipari csarnokban keletkezett tűz oltásához irányították. A marosvásárhelyi tűzoltóság négy vízzel és habbal működő járművel és egy mentőautóval vonult a helyszínre. A tűz egy körülbelül 70 négyzetméteres alagsori raktárban keletkezett, ahol alkatrészeket és készülékeket tároltak, és sűrű füstfelhő nehezítette a beavatkozást. Személyi sérülésről nem érkezett jelentés. Február 15-én, csütörtökön délelőtt a segesvári tűzoltókat Héjjasfalvára irányították, miután tűz ütött ki egy lakóház tetőzetén. A tűz körülbelül 80 négyzetméteres felületen pusztított. Személyi sérülés nem történt. (pálosy)

Fotó: ISU

Bajnokok Ligája: Kikapott Rómában a Bayern München, otthon győzött a PSG

A Bayern München egygólos vereséget szenvedett Rómában a Laziótól, a Paris Saint-Germain pedig 2-0-ra nyert otthon a Real Sociedad ellen a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében, a párharcok első mérkőzésén.

Rómában sokat birtokolta a labdát a müncheni csapat, a játék többnyire a hazaiak térfelén zajlott, mégis utóbbiak szereztek vezetést a 69. percben. Egy ellentámadásnál Immobile cselezgetett a 16-oson belül, majd Isaksenhez passzolt, aki kapura lőtt, de közben Upamecano beletalpalt a bokájába. A játékvezető kiállította a védőt, egyben büntetőt ítélt a Lazióknak. Immobile állt a labda mögé, és a bal alsó sarokba passzolt. Emberhátrányban is próbált támadni a bajor együttes, de az egész este során pontatlan volt, hiába kísérletezett gólszerzéssel, nem nagyon találta el a kaput. A hazaiak nagy lelkesedéssel és nagyon szervezettel játszottak.

Párizsban az első félidőben kevés esemény volt, a má-

sodikban azonban feljavult a PSG játéka. A párizsi csapat számára megnyugtató előnyt harcolt ki a visszavágóra, előbb Mbappé lőtt a bal felső sarokba Marquinhos passza után, majd Barcola futott el a bal oldalon, és befelé húzva a kapus lába között lötte el a labdát. A spanyol csapat az első félidőben jól tartotta magát, de az egész mérkőzésen veszélytelen volt a hazaiak kapujára.

A visszavágókat március 5-én rendezik Münchenben és San Sebastiánban.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, első mérkőzések:

* SS Lazio (olasz) – Bayern München (német) 1-0 (0-0); gólszerző: Immobile (69., 11-esből); piros lap: Upamecano (Bayern München, 67.);

* Paris Saint-Germain (francia) – Real Sociedad (spanyol) 2-0 (0-0); gólszerző: Mbappé (58.), Barcola (71.).

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 16., péntek:

* 17.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – Jászvásári CSM Politehnica (Szuperliga, 26. forduló)

* 20.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 26. forduló)

* 21.00 óra: Paksi FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 21. forduló)

Február 17., szombat:

* 14.00 óra: FC Voluntari – Aradi UTA (Szuperliga, 26. forduló)

* 14.00 óra: Kecskeméti TE – Újpest FC (NB I, 21. forduló)

* 16.30 óra: Mezőkövesd Zsóry FC – Kisvárdai Master Good

* 21.30 óra: FC Universitatea 1948 Craiova – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 26. forduló)

Február 18., vasárnap:

* 16.00 óra: Fehérvár FC – Debreceni VSC (NB I, 21. forduló)

* 17.15 óra: Botosáni FC – CSU Craiova (Szuperliga, 26. forduló)

* 18.30 óra: Puskás Akadémia FC – Diósgyőri VTK (NB I, 21. forduló)

* 20.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 26. forduló)

Február 19., hétfő:

* 17.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 26. forduló)

* 20.30 óra: Kolozsvári FCU – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 26. forduló)

Kolbásztöltő fesztivál Kelemtelkén

Hatodik alkalommal tartják meg a kelemtelki Petry Estate Winery telkén február 17-én a Petry kolbásztöltő fesztivált. 13 csapat nevezett be. A szervezők biztosítják a helyet, a faszenes sütőt és a kolbásztöltéshez szükséges alapanyagot.

A csapatok viszik magukkal a feldolgozáshoz szükséges eszközöket. A kolbászt és a tálalást szakavatott zsűri értékeli. A helyszínen élő muzsika, gyerekfoglalkozás és szórakoztató program is lesz. Házigazda Petry Zalán Endre, műsorvezető Kakasi Miska.

Helyi termelők vására

Február 16-án, pénteken 8–19 óra között a Bálint-nap jegyében tartják a marosvásárhelyi Petry Látványműhely és Múzeum udvarán az idei második Local Farmers Market vásárt. A helyi termelők portékáinak seregszemléjén hen-

tesáru és tejtermékek, sajtok, mézek, lekvárok, szörpök, gyümölcslevek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák, kencék, ajándéktárgyak, olajok, édességek, ékszerek gazdag kínálatából lehet válogatni.

Gyümölcsfák tél végi metszése

Február 23-án, pénteken 11 órakor a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karán metszési bemutatót tartanak a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának dékánja, Szabó Árpád, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének alelnöke és dr. Benedek Klára, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar tanszékvezetője közönte. A metszés biológiai alapjai, különböző metszési módszerek címmel dr. Bandi Attila egyetemi adjunktus, a tél végi növény-

aktuális növényvédelmi tevékenységek ismertetésére kerül sor.

A résztvevőket dr. Domokos József, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának dékánja, Szabó Árpád, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének alelnöke és dr. Benedek Klára, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar tanszékvezetője köszönte. A metszés biológiai alapjai, különböző metszési módszerek címmel dr. Bandi Attila egyetemi adjunktus, a tél végi növény-

védelmi munkákról dr. Bálint János egyetemi tanár tart előadást. Az alma-termésű és csonthéjas fajok termőkorai metszéséről szintén dr. Bandi Attila egyetemi adjunktus tart gyakorlati bemutatót a Sapientia EMTE koronkai campusán található gyümölcsfajtagyűjteményben.

A részvétel díjmentes, de előzetes regisztráció szükséges. A részvételi szándékot február 21-ig 8-14 óra között a 0721-827-771-es telefonszámon vagy munkanapokon a 0742- 788-729-es telefonszámon lehet jelezni.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Százötven programmal készülnek a 31. Szent György Napokra Sepsiszentgyörgyön

Összesen csaknem százötven programmal várják a közönséget a 31. Szent György Napokon április 23. és 28. között Sepsiszentgyörgyön – közölték a szervezők szerdán az MTI-vel.

A programsorozatot bemutató sajtótájékoztatóról kiadott közlemény szerint a legnagyobb székelyföldi városünnepre kézművesvásárral és gyermekváróssal, ifjúsági bázissal és utcazene-fesztivállal, gazdag lacikonyha-kínálattal, tombolával és tűzijátékkal is készülnek.

„A város legnagyobb, legjelentősebb közösségi eseményére, mindannyiunk ünnepére készülünk” – idézi a közlemény Antal Árpád polgármestert, aki

hozzátette, hogy a Szent György Napok az elmúlt 30 év alatt a „találkozások ünnepe” lett, és a kiszámíthatatlan bucaresti támogatáspolitiká ellenére is megtartják.

Knop Ildikó főszervező elmondta: nem módosítanak a bevált struktúrán, kulturális hét és fesztiválhétvége alkotja a programot, de kézművesvásár és gyermekváró, street food és utcazene-fesztivál is lesz. A kultúrkert is megnyílik idén a felújított Székely Nemzeti Múzeum udvarán.

Vargha Fruzsina alpolgármester szerint a hatnapos rendezvényt idén nulladik nap is megelőzi, hogy ne kelljen egymásra zsúfolni a kulturális esemé-

nyeket. A helyi Tamási Áron Színház és Háromszék Táncegyüttes fellépése mellett bábszínházi előadás és irodalmi programok is lesznek.

Közölte továbbá, hogy a The Base (a Bázis) nevű ifjúsági udvarnak idén is a Dohánygyár udvara ad otthont.

A Főszínpadon Karácsony Jánosnak, az LGT egykori gitárosának kíséretében koncertet ad a Csík Zenekar, és fellép Connect-R, Ștefan Relu Mihalache, a román hiphop- és popzene jelentős képviselője is.

A székelyföldi régiót megmozgató sepsiszentgyörgyi városünnep idén „zöldebb” lesz, csak visszaváltható poharakban lehet italt felszolgálni. (MTI)

Társaikat váltságdíjért túszul ejtő pakisztáni bevándorlókat fogtak el

Tetten ért és elfogott a rendőrség két pakisztáni bevándorlót, akik három társukat elrabolták, és fizikai bántalmazással, fenyegetéssel próbálták váltságdíj kifizetésére kényszeríteni őket – közölte szerdán a bukaresti rendőrkapitányság.

A rendőröket az egyik fogva tartott pakisztáni férfi nagybátyja külföldről riasztotta hétfő este a 112-es segélyhívón, és elmondta: videóhívást kapott Romániában vendégmunkásként dolgozó 28 éves unokaöccsétől, és azt látta, hogy két férfi elrabolta, ütlegeli, és tízezer eurós váltságdíjat követel tőle. Bár a külföldi rokon nem tudott semmilyen támponttal szolgálni arról, hogy honnan jött a hívás, vagy hol lakik a túszul ejtett unokaöcs,

a rendőrségnek szerda délutánig sikerült kiderítenie, hogy a gyanúsítottak és áldozatuk egy autóban haladtak egy Brassó megyei úton.

A járművet a rendőrség bevetési egysége megállította, elfogta az emberrablással gyanúsított 37 éves sofőrt és 24 éves társát, a hátsó üléseken pedig megtalálta a fogva tartott, nagybátyja által keresett pakisztáni férfit és egy másik, szintén túszul ejtett – más nemzetiségű – állampolgárt.

A rendőrök később azonosították és átkutatták azt a Brassó megyei, negyedik emeleti lakást is, ahol korábban bezárva tartották a túszokat. A nyomozás során megállapították, hogy kedd reggel onnan sikerült megszöknie a teraszon keresztül egy harmadik, túszul ejtett külföldinek. A

lakásban egyebek mellett idegen állampolgárok útlevelleit, egy vélhetően kábítószert tartalmazó zacskót, több telefont, készpénzt és egy pisztolyt is találtak.

Az ügyben személyi szabadságtól való törvénytelen megfosztás és zsarolás gyanújával indítottak bünvádi eljárást a bukaresti 5. kerületi bíróság ügyészei.

Tavaly augusztusban egy hasonló eset tragédiával végződött Temesváron. Ott egy ötödik emeleti lakásból az ablakon kímászva próbált elmenekülni két Sri Lanka-i bevándorló az őket napok óta fogva tartó pakisztáni embercsempészek előtt, miután azok a korábban megbeszéltnél több pénzt követeltek tőlük; a menekülés azonban csak az egyiküknek sikerült, mert a másik migráns lezuhant és meghalt. (MTI)

Az Európai Bizottság mérsékelte a román gazdaság ideai növekedésére vonatkozó várakozását

Az Európai Bizottság mérsékelte a román gazdaság ideai és jövő évi növekedésére vonatkozó várakozását, eszerint a román gazdaság az idén várhatóan 2,9 százalékkal fog nőni – közölte a News.ro hírportál a brüsszeli uniós végrehajtó szerv csütörtökön közzétett téli időközi gazdasági előrejelzését ismertette.

A prognózis szerint 2025-ben a román bruttó hazai termék várhatóan 3,2 százalékkal fog nőni.

Tavaly ősszel az Európai Bizottság 2023-ra 2,2, 2024-re 3,1, míg 2025-re 3,4 százalékos román GDP-növekedést vetített előre.

Brüsszel most arra számít, hogy a román átlagos infláció idén 5,8 százalékra mérséklődik a tavalyi 9,7 százalékról, a jövő évre pedig 3,6 százalékos éves inflációs rátát valószínűsít.

Az EB szerint Románia gazdasági növekedése 2023-ban 1,8 százalékra lassult, amit a magas inflációnak és ezzel összefüggésben a magánhitelek csökkenésének, a belső kereslet visszaesésének tulajdonít, ugyanakkor megállapította, hogy a külső kereslet továbbra is gyenge.

A lakossági fogyasztás csökkenését némiképp ellensúlyozta az állóeszköz-felhalmozás erőteljes növekedése, amelyet az uniós támogatásokból finanszírozott állami infrastrukturális beruházások lendítettek fel. A minimálbér kétszeri emelése mérsékelte a reáljövedelmek lassulását. A gyenge harmadik negyedév után a román gazdaság 2023 végén némileg visszanyerte lendületét a kiskereskedelmi forgalom, a szolgáltatások és az építőipar erőteljes növekedésének köszönhetően – olvasható az elemzésben.

Az Európai Bizottság szerint a román gazdasági növekedés gyorsulását a hitelezés és a lakossági fogyasztás növekedése is segítheti, de a GDP-növekedéshez idén is a beruházások járulnak hozzá leginkább – ismertette az EB téli előrejelzésének Romániára vonatkozó megállapításait a News.ro.

Az országos statisztikai intézet (INS) szerdán azt közölte, hogy Románia bruttó hazai terméke 2 százalékkal nőtt 2023-ban az előző évhez képest – emlékeztetett a bukaresti hírportál.

A kormány az idei évre 3,4 százalékos gazdasági növekedéssel számol, míg a Világbank 3,3 százalékos román GDP-bővülést prognosztizál. (MTI)

A lengyel és a brit külügyminiszter az Ukrajnának szánt amerikai segélycsomag elfogadását sürgette

Az Ukrajnának szánt segélycsomag elfogadására hívta fel az amerikai képviselőházat Radosław Sikorski lengyel és David Cameron brit külügyminiszter csütörtöki varsói közös sajtóértekezletükön.

Lengyelország és az Egyesült Királyság „politikai akarattal rendelkezik” az Oroszországgal harcoló Ukrajna támogatása iránt, és mindent megtesz annak érdekében, hogy más országokat is meggyőzzön erről – fogalmazott Cameron.

A brit külügyminiszter elismerését fejezte ki aziránt, amit az Európai Unió Ukrajnáért tesz, és hozzáfűzte: tekintettel az Egyesült Államok erejére, nagyon fontosnak tartja, hogy az amerikai kongresszus hagyja jóvá az Ukrajnának szánt segélycsomagot.

„Minden tőlünk telhetőt meg kell tenni, hogy Ukrajna (védelmi) sikereket érjen el idén, valamint később is. Nem engedhetjük meg, hogy Putyin azt higgye: az idő neki kedvez” – fogalmazott a brit diplomácia vezetője.

Cameron kulcsfontosságúnak nevezte az euroatlanti szövetséget. „Legyőzhetetlenek vagyunk, ha Európa az Egyesült Ál-

lamokkal vállalva cselekszik, amikor együtt harcolunk a szabadságért, amikor szembeszegülünk az agresszióval, amikor partnereinket védjük” – jelentette ki.

Cameron szerint a világ minden országa, ezen belül Kína és Irán is figyelnek arra, amit Amerika tesz, és „vizsgálják, hogy a nyugati országok egymás megbízható szövetségesei-e”.

Sikorski elmondta: szeretné, ha Cameron nyilatkozatát a két miniszter közös felhívásának tekintené, amely az amerikai kongresszusnak és személyesen Mike Johnsonnak, a képviselőház elnökének szól. „Ez egy korszakalkotó döntés, amely befolyással lesz az Egyesült Államok tekintélyére világszerte, a szövetségeseinél” – vélekedett a lengyel külügyminiszter.

A 60 milliárd dolláros ukrajnai segélycsomagot a washingtoni szenátus már a hét elején elfogadta. A képviselőház elnöke azonban nem zárta ki, hogy hetekbe, akár hónapokba is telhet, mire a kongresszus végleg jóváhagyja a programot. (MTI)

Ország – világ

14 személy halt meg influenzában

A február 5. és 11. között jelentett légúti fertőzések száma meghaladta az elmúlt idények átlagát, de a korábbi hetekhez képest enyhén csökkent, az influenzavírus továbbra is magas intenzitással és földrajzilag kiterjedt területen terjed – közölte csütörtökön az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP). A tájékoztatás szerint az influenzavírus okozta 14 új halálesetet jelentettek múlt héten. (Agerpres)

Lavina a Fogarasi-havasokban

Nagy méretű lavina zúdult le csütörtökön a Fogarasi-havasokban, a Bălea-tó környékén – közölte a Szeben megyei Salvamont. A lavina maga alá temetett két turistásátrat, de személyi sérülés nem történt, a turisták ugyanis nem tartózkodtak a sátrakban. A hegyimentők emlékeztetnek, hogy a Bălea-tónál 1,7 méteres a hóréteg, a lavinaveszély pedig 4-es fokozatú az 1-től 5-ig terjedő skálán. Azt is közölték, hogy nem ajánlatos téli sportok üzése a térségben. (Agerpres)

Tüntető lengyel gazdák tojással dobálták meg az EB irodáját Wroclawban

Az Európai Unió zöldmegállapodása és az ukrán mezőgazdasági termékek behozatala ellen tüntető gazdák csütörtökön tojással dobálták meg az Európai Bizottság irodáját, majd a vajdasági hivatal székébe is a nyugat-lengyelországi Wroclawban – közölte a Polsat News lengyel kereskedelmi hírtelevízió. A wroclawi főpolgármesteri hivatal szerint a délelőtt kezdődött tüntetésen mintegy kétezren vettek részt, a tiltakozók a belvárosi utcákat több száz traktorral torlaszolták el. Az Európai Bizottság képviselők előtt a tüntetők felolvasták követeléseiket. A tömegben petárdák durrantak, és az épületet tojással dobálták meg. A szervezők az incidens miatt rövid idő elteltével hivatalosan feloszlatták a gyűlést, de a gazdák spontán módon tovább folytatták akciójukat. A belvárosban át a vajdasági hivatal elé vonultak, ahol több órán át tüntettek. Az épületet szintén megdobálták tojással, gumiabroncsokat, szalmabálákat égettek, és fehér festékkel öntötték le a „Szolidárisak vagyunk Ukrajnával” feliratú óriásplakátot. (MTI)

A menesztett ukrán főparancsnok sokkal népszerűbb, mint utóda

A legfrissebb felmérésben részt vevő ukránok negyven százaléka fejezte ki bizalmát a fegyveres erők új főparancsnoka, Olekszandr Szirszkij iránt, a múlt héten leváltott elődje, Valerij Zaluzsnij ugyanakkor továbbra is jóval nagyobb bizalmat élvez, 94 százaléknál. A Kijevi Nemzetközi Szociológiai Intézet (KMISZ) február 5-10. között végezte felmérését, amelynek eredményét csütörtökön hozta nyilvánosságra. A felmérés arról is tanúskodik, hogy Zaluzsnij leváltása hatással volt Volodimir Zelenszkij elnök népszerűségére is: az államfő iránti bizalom hatvan százalékra csökkent, négy százalékponttal kevesebbre a döntés előttihez képest. A KMISZ emlékeztetett arra, hogy a Zelenszkij iránti bizalom 2022 februárjában, nem sokkal az Oroszország indította háború kezdete előtt 37 százalékos volt, majd az orosz támadás után rohamosan emelkedett, 2022 májusára elérve a 90 százalékos. (MTI)

Fókuszváltás?

(Folytatás az 1. oldalról)

külföldön élők felé nyilvánított szimpátia mögött, annak távlatilag komoly haszna lehetne az ország számára. Pontosan senki nem tudja, mekkora, de becslések szerint ötmillió fős aktív korú tömegről beszélünk, ezek az emberek évente nagyságrendileg annyi pénzt küldenek haza, amennyit az uniós alapokból az ország képes lehívni. Ha ehhez hozzáteszük, hogy az elemzők szerint a hazai gazdaság tavalyi kétszázalékos bővülése elsősorban az uniós pénzeknek köszönhető, akkor a külföldön élők hazautalásai nélkül ez a bővülés a nullát közelítené. De ha ennek a rétegnek csak egy részét sikerülne rendszeresen fizető munkahelyekre hazacsábítani, akkor nemcsak a megspórolt pénzüket kerülne az itthoni gazdasági körforgásba, hanem az általuk és a munkaadóik által fizetett adók és egyéb járulékok is, amik híján jelenleg úgy gyarapszik az ország adóssága, hogy lassan már a következő generáció aktív korának időszaka sem lesz elég a törlesztésre. A kormányzat eddigi munkájából nem látszik, hogy lenne valamilyen életképes gazdasági stratégia a kint élők hazacsábítására, bár már az is előrelépés lenne, ha egyáltalán komolyan megfordulna valakinek a fejében.

A csendháborítás nem hagyományörzés

(Folytatás az 1. oldalról)

csattogtatta az ostorát, ami „nem igazán illő cselekedet”. A február 5-i cikkünk megjelenése után Cserei Gábor nyílt levélben fordult szerkesztőségünkhöz, s arra kért, hogy közöljük véleményét az ügyben. A levelet a polgármesteri hivatalhoz is eljuttatta. Az említett cikkben is részletesen közöltük álláspontját. Íme a nekünk címzett levél:

„Kibédén 75 évesen battyogok a végállomás felé. Azért használom ezt a metaforát, mert a kibédi vasútállomás épületében kezdtem el pályafutásomat. Ott születtem és éltem le gyerekeimeket, majd később a középiskola második évében a sors elterelt a szülőfalumból más tájakra, mondhatnám azt is, hogy más kontinensekre. Valójában a szülőfalumat 60 évesen ismertem meg. Először áldozatként rimáncodtam, mert kb. 2015-től kezdve, inspirálva a kibédi farsangi hagyomány által, hat és tizenégy év körüli gyerekek nap nap után – december végétől márciusig – ostorokkal lövésekhez hasonlítható zajt csapnak. Az ostorral való csattogtatás hét közben a déli órákban kezdődik, és általában este 10-11 óra körül lesz csend. Szombaton és vasárnap kiszámíthatatlanul, órákon át, többnyire reggeltől estig tart a pokoli zaj. A farsangi hagyományörző aspiránsok egyre növekvő számban, előszeretettel csatlakoznak az utóbbi években felfedezett kibédi »tradícióhoz«. A Népszáság a nagy tiszteletben tartott helyi hagyományról 2019-ben ezt írta: »Kibédén is március 2-án, szombaton farsangolnak. A település hagyománya szerint temetés helyett tréfás lakodalmi menettel búcsúztatják a telet. A felvonulás reggel 9 órakor, a bál este 9 órakor kezdődik. A belépő a bálba 10 lej«. A farsangi menet rendőrségi felügyelet alatt folyt le. Mondjuk, arra szükség is volt, mert a tizenvalahány éves gyerekek hamar becsicscentettek, és elkezdtek megállítani a DN13-on közlekedő járműveket is, pénzt követelve a kocsivezetőktől is. 2020-ban már belefáradtam az évente átlagosan 60 napig

Fotók: Nagy Tibor

tartó »decibelképzésekre«, szomszédok és barátok egyetértésével hivatalos panaszt terjesztettem elő a napi szintű csendháborítás miatt. Ettől kezdve lavinaként zúdult rám a csattogtatást támogatók haragja. Festett madárnak kezdtem érezni magam. Most, amikor írom ezeket a sorokat (szombaton, február 10-én, a déli órákban) farsangi maszkos, dühöngő fiatalok tömege »tiltakozik« a kapum előtt. A farsangi közönségből sokan filmezték a megalázó jelenetet (kb. 40 percet tartott), amit a templom környékét figyelő kamerák is valószínűleg rögzítettek. Az állatkáim melém gyülekeznek, félnek... Nem értik, mivel érdemeltük ki ezt a gyűlöletet. Közben a párom megmelegíti az édesapja ebédjét, hogy átvigye neki, de nem mer kimenni...

Petícióim a kibédi közvéleményt manipuláló »hagyományörzők« részéről a médiacsatorna oldalain ellenem irányuló uszítást keltett. Alaptalanul azzal vádoltak, hogy el-

lenzem a kibédi farsangi hagyományt. Megpróbáltam megérteni, honnan ered a kibédiek felháborodása, és eszembe jutott a Kristallnacht (kristályéjszaka magyarul), mely magyarázza nemcsak Jerzy Kosinski regényének a kiindulópontját, de szinte kivétel nélkül minden erőszakos hatalom létrejöttét: Kinevezünk egy festett madarat a közösség ellenségének – olyanvalakit, aki nem akar beállni a sorba –, és úgy tüntetjük fel, hogy az a persona non grata nem is akarja megadni a közösségnek kijáró tiszteletet...

A Kibédi Polgármesteri Hivatal szerdán, február 7-én tanácsulést tartott, amelyen részt vettem, de jelen volt Szabó István rendőrtiszt is. A tanácsgyűlés kezdetén a polgármester – Dósa Sándor – felkérte a tanácsosokat, hogy kezdjék a gyűlést a 16. napirendi ponttal (rezolúció az ostorcsattogtatások szabályozására). A tanácsstagok beleegyezése után a polgármester úr lehetőséget adott, hogy ismertessem álláspontomat. Még mielőtt megszólaltam volna, egyik tanácsos kijelentette, hogy ő nem fogja megszavazni a javaslatot. Egy másik tanácsos vádaskodásba kezdett. Elismeréssel tartozom Dósa Sándor polgármester úrnak és Szabó István rendőrtisztnek, amiért ebben a helyzetben támogattak.

Február 14-én, szerdán irodájában felkerestük Dósa Sándor polgármestert, akitől arról érdeklődtünk, hogy végül miért nem született a szerdai tanácsulésen döntés az ügyben. A polgármester elmondta, egy olyan szabályzatot akarnak kidolgozni, ami világosan leszögezi, hol és mikor lehet ostromcsattogtatni a farsangra való előkészületekkor.

– Az volt az alapállás, hogy közterületen, csendháborítás miatt tiltsuk meg a csattogtatást. Mi a törvényre nem hozhatunk határozatot. Felmerült a beszélgetés, hogy ki kell jelöljünk bizonyos területet, ahol meghatározott időintervallumokban gyakorolhatnak a

gyerekek a farsangra. Az önkormányzati képviselők nem akartak elhamarkodottan dönteni. Azért napolták el a határozathozatalt, hogy a polgármesteri hivatal, a helyi tanács, az iskola szülői bizottsága, a rendőrség és minden érintett személy közreműködésével egy olyan szabályzatot dolgozzunk ki, ami lehetővé teszi, hogy a következőkben ne legyenek ilyen kellemetlenségek, vitából fakadó megosztás a farsangi előkészületek alatt. Nem akarunk olyan döntést hozni, amely valamelyik érintett félnek nem felel meg, így szeretnénk mindenkivel konzultálni. Nem akarjuk, hogy az legyen: „csak a tanács döntött”. Legyen ez széles konszenzuson alapuló, akár közvitára bocsátott ügy, amelynek a végén, reméljük, teljes egészében megoldódik ez a kérdés, és elfogadható lesz mindenkinek – mondta a polgármester, majd hangsúlyozta: mindenképpen kikérjük a lakosság véleményét, mert tudomása szerint nem csak egy embert zavar a helyzet. Minden korosztályból volt, aki jelezte a kellemetlenséget a hivatalnak. Mindaddig nem igazán szóltak, mert mindenkinek van rokona, ismerőse, aki részt vesz a farsangi menetben. Hozzánk bizalommal fordultak, nem is fogunk nevetet kiszolgáltatni, mert tulajdonképpen a hivatal s ezen belül a polgármester kell megoldást keresen egy jogosan felmerült problémára.

Kérdésünkre a polgármester kizárta, hogy személyes indíték áll az ügy mögött. A helyzetet nyilvánosságra hozó, nevét felvállaló Cserei Gábor – a híresztelések ellenére – nem be-, hanem hazaköltözött Kibédre, csak nagyon fiatalon került el, Amerikában is lakott, de született kibédi. A felfűtött hangulatban valóban hangzottak el a közvitan élcélődések. Félreértés is történt, hiszen valahányszor felvetette a gondot a panaszos, hangsúlyozta, hogy nem a hagyományörzés ellen van, hanem a csendháborítással nem ért egyet, és ezt a szándékát félreértelmezték, s ez összemósódott a köztudatban. A polgármester hangsúlyozta, jogosan emelte fel szavát a csendháborítás ellen.

Végül a helyzetet egy világos szabályzat oldja meg, leszögezik a gyakorlás helyszínét, ami valószínűleg a labdarúgópálya lesz, időszakát, napszakát, és azt is szabályozzák, hogy kik csattogtathatnak, mert jelenleg „a kicsiktől a nagyobbakig mindenki virtuskodik”. Hagyományosan – a Barabás László kötetében is az áll – az ostorosok „katonaköteles” fiúk kell hogy legyenek. Mi több, először ún. „szép” kell legyen a fiatal, csak ezután állhat be ostorosnak, így valószínű, hogy 16–17 éves fiatalokra ruházzák ezt a szerepkört. Arról azonban nem volt szó, hogy a szervezés jogát valakire áthárítják, ugyanis a pénzügyi keretek hiánya miatt nincs a községben művelődési szakreferens, de valószínű, hogy bármilyen hagyományörző egyesület elvállalná ezt, és akkor igazán lenne gazdája a rendezvénynek, és ez is megelőzné a vitát. A polgármester elmondta, ha már lesz szabályzat, ez is kötelezi a szervezőket, hogy fenntartsák, ápolják a hagyományt, és jövőre háborítatlanul szervezzék meg újra a több évtizedes kibédi farsangot.

Marosvásárhelyen, a Segesvári terelőúton

Ismétlődő frontális ütközések

A megyeszékhely egyetlen olyan útszakaszán, amely a városi forgalmat némileg elkerüli, lassan mindennaposá válnak a súlyos balesetek és a koccanások. Az okokról kérdezve, a rendőrség egyelőre a gyorsajtásra és a közúti szabályok megsértésére hivatkozik.

Február 14-én, szerdán a déli órákban Marosvásárhelyen, a Segesvári terelőúton teherautó és furgon ütközött frontálisan, egy személy életét vesztette. A tűzoltóságot és a rendőrséget 13.30 óra körül a 112-es segélyhívó számon értesítették. Az ütközés következtében mindkét sofőrt feszítővágóval kellett kiemeljék a katasztrófavédelmi felügyelőség csapatai. A forgalmat a helyszínelés idejére mindkét irányban lezárták.

A rendőrség tájékoztatása szerint a furgont vezető 35 éves marosvá-

sárhelyi férfi, eddig ismeretlen körülmények között, áttért a menetiránnyal ellentétes sávra, és frontálisan ütközött egy teherautóval, amelyet egy 32 éves szászregeni férfi vezetett. Utóbbi, valószínűleg egy kitérő manőver következtében, az út menti árokba hajtott. A 35 éves férfi a baleset következtében életét vesztette, míg a másik sofőrt súlyos sérülésekkel kórházba szállították. A rendőrség bünyügyi kivizsgálást folytat gondatlanságból elkövetett emberölés és testi sértés miatt a baleset körülményeinek megállapítása érdekében.

Másnap, február 15-én reggel 8 óra körül ugyancsak a Segesvári úton ütközött össze két személygépkocsi. Egy személy beszorult járművébe, a mentéshez szükség volt a tűzoltók beavatkozására. A forgalmat az egyik irányban lezárták.

A balesetnek két áldozata volt,

egy férfi és egy nő, mindketten könnyebb sérüléseket szenvedtek.

A rendőrség szerint ezúttal is frontális ütközés történt két, ellentétes irányba haladó jármű között, amelyeket egy 30 éves férfi, illetve egy 28 éves nő vezetett. Az ütközést követően a 28 éves női sofőrt szakorvosi ellátásra és kivizsgálásra egészségügyi intézménybe szállították, míg a másik sofőrt a személygépkocsiban utazó egyik utasával együtt a helyszínen ellátták. A rendőrök folytatják a vizsgálatot, hogy megállapítsák a baleset körülményeit.

A gyakori balesetek miatt a rendőrség figyelmének középpontjába került a Segesvári út, az elkövetkezőkben ajánlásokat tesznek a balesetek elkerülése érdekében kiépítendő új forgalomszabályozó eszközök elhelyezésére. (pálosy)

Fotó: ISU

Színés Világ

XXI. évf. 7. (897.) szám, 2024. február 16., péntek

176 éve tőlük tanulunk kiállni a hazánkért

Március 14-én jön a mozikba a Petőfi-film

A Most vagy soha! egy romantikus kalandfilm a magyar történelem legfontosabb napjáról, március 15-éről, és hősről, Petőfi Sándorról. Huszonnégy óra története, ami alatt a márciusi ifjak kifordították négy sarkából a világot. Hogy milyen lehetett ezt a forradalmi napot Petőfi és barátai szemszögéből átélni, egy mindennél fontosabb közös ügyért harcolva, a varázslatos korabeli Buda-Pesten? A választ minden néző átélheti március 14-től a moziban.

Mindannyiunkban van egy kis Petőfi – ez is lehetne a Most vagy soha! című film üzenete. Petőfi Sándor, a forradalmár, a költő és a szerelmes fiatalember a rövidesen mozikba kerülő gigaprodukciónak főszereplője. A hatalmas vállalat gyakran Petőfi-filmnek nevezik, miközben egyetlen nap történetét meséli el, a forradalom előestéjétől március 15. éjszakájáig. Ez a huszonnégy óra a magyarok és Petőfi Sándor életének egyik legmeghatározóbb napja – nem véletlen, hogy Petőfi és március 15. elválaszthatatlanok egymástól.

„Petőfi ma is példakép. Mindannyiunk számára követendő, ahogy ez a lángelkű költő forradalmár ragaszkodott az igazsághoz, tűzönvízen keresztül küzdött a céljaiért” – emelte ki Lóth Balázs, a film rendezője. „Berettyán Nándor a filmben egy nagyon modern Petőfi – akivel a ma embere is tud – kortól függetlenül – azonosulni. Kiáll a szerelméért és a barátaiért, és sohasem adja fel, hiába próbálnak keresztbe tenni neki.”

Berettyán Nándor, Petőfi megformálója hangsúlyozta: „Petőfiék huszonévesen olyan dolgokat vittek véghez, melyeknek ma a nyomába sem érünk. Számunkra ő egy ikon, de akkoriban csupán egy tapasztalatlan fiatalember volt, aki az egész világgal szembeszállva, őszinte hittel küzdött a céljaiért. Ez a valódi minta számunkra, s egyben a film egyik legfontosabb üzenete, hogy a ma embere azt érezze: ő is lehetne Petőfi.”

A Pilvax díszletében

A gigaprodukciónak készítése során az alkotók végig egy önazonos, hiteles Petőfi-képet követtek, ahogy a filmbeli Márciusi Ifjak is életrevaló karakterként, hús-vér emberként jelennek meg.

„Az Ifjak esténként a Pilvax kávéházban gyűltek össze beszélgetni, vitázni, tréfálkozni, pont úgy, ahogyan ezt ma is bármelyik fiatal társaság teszi.” – mondja Kis-Szabó Márk, a film egyik forgatókönyvírója. „A Pilvax olyan, mint egy korabeli romkocsmá, a lázadó, radikális értelmiség kedvenc találkozóhelye, és természetesen a Most vagy soha! kiemelt helyszíne.”

A film alkotói a mára ikonikussá

Ahogy Sente Vajk kreatív producer, forgatókönyvíró kiemelte: „Fontos feladatunk, hogy a hősökben megmutassuk az embert, aki olykor esendő, kételkedik, elbizonytalanodik, fél, szorong, latolgat, megerősítésre, támogatásra vár, rácsodálkozik, mit is visz végbe. A márciusi ifjak mind ilyenek. Huszonéves fiatalok tele hazaszeretettel, ugyanakkor személyes tervekkel, célokkal is, mégis bármelyik pillanatban életüket adták volna a hazáért. Mi most megtennénk ugyanezt? Már 176 éve tőlük tanulunk kiállni a hazánkért, tőlük tanulunk hinni önmagunkban. Kötelességünk elmesélni a történetüket.”

Szendrey Júlia (Mosolygó Sára) és Petőfi Sándor (Berettyán Nándor)

vált kávéházat – a korhű ételektől a falakat díszítő képekig – aprólékos részletességgel rekonstruálták, hogy aztán Petőfi a forradalom reggelén a biliárdasztalon, sáros csizmában állva szavalhassa el ott a Nemzeti dalt a film egyik legmeghatározóbb jelenetében.

A forradalom kezdeti sikere elképzelhetetlen lett volna erős közösség nélkül. A márciusi ifjak, a Pilvax vendégei és a pesti emberek tizenöt ezres tömege Petőfi tántoríthatatlan, megalkuvást nem tűrő karakteréből merített erőt. Petőfi pedig az őt körülvevők szeretetéből táplálkozott. Például műzsája, a költő-író-műfordító Szendrey Júlia (Mosolygó Sára) támogató szerelméből vagy legjobb barátja, az ifjú Jókai Mór (Koltai-Nagy Balázs) higgadt erejéből – akivel együtt laktak a Dohány utcai albérletben, amit az Emich Gusztáv (Nagy Sándor) lapkiadótól kapott honoráriumából fizetett. Gyakran megfordult náluk Vasvári Pál (Fehér Tibor) leányiskolai tanár, a kor közismert szépfiúja, és a halk szavú, szófukar jogász, Buljovszky Gyula (Bordás Roland) is, akik mind sokat jelentettek Petőfi számára.

A Most vagy soha! egyik célja, hogy a ma közönsége testközelből élhesse át 1848. március 15-e ese-

Petőfi Sándor (Berettyán Nándor) a Pilvax kávéházban

ményeit. Milyen volt először meghallani a tömegben a Nemzeti dalt, sodródni a Pilvaxból Petőfi és barátai

dal –, és persze Petőfi kivételes személyisége. Ő volt a szikra, amely mindent lángra lobbantott. Soha nem volt még példa ilyesmire a magyar történelemben. A Most vagy soha! valódi időutazás 1848 Magyarországra, amelynek során igyekeztünk megeleveníteni Petőfi Sándor és a márciusi ifjak megalkuvást nem tűrő szellemiségét és hazaszeretettét, amely az idők végezetéig például szolgálhat minden magyarnak.”

A Most vagy soha! a Nemzeti Filmintézet támogatásával készült, forgatókönyvét Kis-Szabó Márk, Rákay Philip és Sente Vajk írták, rendezője Lóth Balázs, a film képi világáért Dobos Tamás operatőr felelt, kreatív producerei Rákay Philip és Sente Vajk voltak. A produceri feladatokat Csincsi Zoltán, Fülöp Péter és Kriskó László látták el. A film látványtervezője Pető Beatrix, jelmeztervezője Velich Rita, vágója Kertai Gábor és Hegedüs Gyula László, zeneszerzője Gulya Róbert.

A Most vagy soha! főszereplői: Berettyán Nándor (Petőfi Sándor) és Mosolygó Sára (Szendrey Júlia). Kiemelt szerepekben látható még: Koltai-Nagy Balázs (Jókai Mór), Fehér Tibor (Vasvári Pál), Horváth Lajos Ottó (Farkasch, a titkosügynök), Jászberényi Gábor (Meyer, a rablóvezér), Lukács Sándor (Ignaz von Lederer tábornok), Nagy Sándor (Emich Gusztáv), Szerednyey Béla (Landerer Lajos).

A Most vagy soha! 2024. március 14-én érkezik a magyar mozikba, a Fórum Hungary forgalmazásában.

Jókai (Koltai-Nagy Balázs) és Petőfi (Berettyán Nándor)

Fotók: Fórum Hungary

A természet kalendáriuma (DCIV.)

Kiss Székely Zoltán

*Fekete vagy s itt állsz fehéren
a februári fagy derében,
hű őrizőm.
Reánk van gondod, semmi másra,
nem csábulsz el csatangolásra
tarlón-mezőn.*

*Jeled a völgybe érkezőket,
kirándulókat, gallyszedőket,
erdei neszt.
De a fűcánkakast, a szépet
s az érre szomjas őzikéket
el ne ijeszd.*

*Ha vaddisznót érzel közelben
vagy róka jár a rőt cihében,
riaszd, csahold.
(S azt sem bánom: üvölsz, ha éjjel
részárga óriás szemével
rád néz a hold.)*

– **Áprily Lajos** és kutyája nyomán (**Intés kutyámnak**) indulok neki február második felének, február idusán. A kifejezés az ókori római naptárból származik, ahol a hónap felezőidejét jelentette. A napokat fix napoktól (köztük az idustól) visszafelé számozva számolták. Például február 14-ét *Pridie Idus Februarii*-nek hívták. Tarts velünk Te is, kedves Olvasóm!

*Ha támad szomszédunk kutyája
s nagy szemfogát húsodba vágja,
ne hagyj magad.
S ha rabló törne ránk merészen,
fogadd farkasugrásra készen
s torkon ragadd.*

*Ha rossz Halál sunnyogna erre
s telünkre is bejönni merne,
el ne inálj.
Kerüld meg némán és orozva,
rohanj a nesztelen gonoszra
s csontjába marj.*

*De ha a jó Halál megállna
s behívó intésemre várna
kapunk előtt,
nehogy reá mordulj, ha látod,
illőn fogadd, mint jó barátot
s bocsásd be őt.*

Eléggy különös e séta kezdete. Am jut eszembe erről a végvárásról a mamutok kihalása.

Maig sem tudjuk pontosan, mi okozta vesztüket. Sok kutató állítja, hogy ezt a fajt az ősember irtotta ki: nem a primitív kőszökeivel, hanem veremk ásásával, melyekbe főleg a tapasztalatlan mamutborjak zuhantak. Am a legújabb kutatások szerint a hatalmas emlősök kihalásának fő oka az éghajlatváltozás volt, s szerepet játszott benne a vegetáció átalakulása. Az egyre csökkenő állomány mind kisebb területre szorult vissza, ahol egyre kevesebb volt az élelem is.

Gyapjas mamut (Mammuthus primigenius)

Munkácsy Mihály – Délután a parkban

A tegnap lakóit vastagbőrűeknek (pachydermis) hívja a természetbúvár. A mostani korbá is származott át néhány faj az aprajából: az elefánt, a szarvorrú, a viziló, a tapír, a bivaly. (...) Az óriások maguk alattunk vannak már az agyagrétegben. A sivatherium..., a megatherium..., a dinotherium..., a masztondon...

Hanem mindezek között a király, az uralgó család a mamut! – így ír a 199 évvel ezelőtt, 1825. február 18-án született Jókai Mór a Fekete gyémántok című regénye Mielőtt ember lett volna a földön fejezetében. – Az ő négyszáz mázsás alakja törli az utat a rengetegeken keresztül a szibériai partoktól, hová sőt nyalni járnak, az ibériai édesviziekig. (...) Az agyagréteg alatt ott fekszenek, (...) az egész föld be van hintve velük. Nincs ország, ahol fölöttük ne járnának.

(...) És mélyen alattunk ott fekszik az ősvilág egész fűvészövénye. Néhol ötvenlábnyi vastag rétegekben; a hajdankor óriás erdői, mikben négyszázféle külön fajt számláltak meg: pálmák és piniák, a páfrányok és tölgyek és miknek neve sincs már. Valamennyit úgy hívják együtt, hogy: „kőszén”.

A kőszén a tegnapi világnak kővé vált flórája...

A 2024. év ősmaradványa a gyapjas mamut (*Mammuthus primigenius*). A döntést a 175 éves **Magyarhoni Földtani Társulat** a múlt év novemberének közepén a **Magyar Természettudományi Múzeumban** megtartott **XIV. Földtudományos Forgatagon** jelentette be.

A gyapjas mamut az egykori pleisztocén megafauna emblematikus tagja volt, mely kb. 400 ezer éve jelent meg a Földön, és nagyjá-

ból 4000 éve halt ki. Maradványainak erdélyi lelőhelyei is ismertek, a mamutfogak pedig a leggyakoribb jégkorszaki nagyemlősleletek közé tartoznak a Kárpát-medencében.

Testméreteit és felépítését tekintve igen csak hasonlított a mai elefántokhoz, bár külön fejlődési ágat képviselt. Am a hideg elleni védekezés miatt testét dús, gyapjas bunda fedte. Egykor Euráziában sok helyen megtalálható volt az úgynevezett mamut-sztyeppek névadó fajaként. Ezek az élőhelyeken – a mai sztyeppektől eltérően – a kalászosok mellett a különböző sás- és nádfajok is nagy számban nőttek.

Közeli rokonai, az elefántok még köztünk járnak. Időről időre felröppennek a hírek, miszerint a géntechnológia és a permafrosztból előkerült jó állapotú maradványokban megőrzött DNS-ek alapján a biológusok megpróbálják visszahozni a mamutot a bolygóra. De! Hova fogjuk tenni ezeket az állatokat, és mit fognak enni, illetve lehetséges-e egészséges méretű populáció kialakítása, vagy csak egy-két egyedet hoznak létre a szenzáció kedvéért?

Kételyek. E kételyektől váltsunk át bizonyosságokra!

1863. február 16-án született **Jablonowski József** entomológus. Sokévi kutatómunka után 1896-tól a **Rovartani Állomás** igazgatója lett. Ő szervezte meg Magyarországon a mezőgazdasági – szántóföldi és kertészeti – kártevő rovarok elleni korszerű védekezést. Jelentős szerepe volt a XIX. század végi filoxeravész elleni küzdelemben. 1904-ben a marokkói sáska ellen lövönatású sáskairtó gépet szerkesztett. Számos publikációja közül a legjelentősebb az 1902-ben megjelent **A gyümölcsfák és a szőlő kártevő rovarai** című.

Február 19-én már **Zsuzsanna** napja. E napon a moldvai csángók hite szerint is megszólal a pacsirta. Jelzi a tavasz közeledését, a természet újjászületését. A kertjében fürdő Zsuzsannát, az Őszövetség jámbor asszonyát az európai katolikus néphit régebben főleg a gyümölcsfák védőszentjeként tisztelte. Ezért ábrázolták almával is.

Örülj, szívem – lelkenedve köszönti Áprily Lajos is e napot:

*Most már örülj, szívem. Édes levét
vágott sebből cseppenti már a nyírfa,
s a völgy felett, a magas rét egét
tele zengi pár mámoros pacsirta!*

S februárban született, 180 évvel ezelőtt, 1844. február 20-án, az egyik legnagyobb magyar festő, **Munkácsy Mihály** is. Ritkán festett természetet, de hadd álljon itt egy ritkán látható festménye, a **Délután a parkban**.

Ugyancsak február 20-án született, 1791-ben, egy másik entomológusunk, **Schmidt Ferdinánd József**, a magyarhoni barlangi rovarfajok felfedezője. Az európai természettu-

dósok társaságai csaknem kivétel nélkül tagjuknak választották, így a moszkvai, stettini, nürnbergi, hallei, nagyszabeni, pesti. 1847-ben a **Magyar Orvosok és Természettudományi Társaság** VIII. vándorgyűlésén beszámolt kutatásainak eredményeiről, a **barlangi változány** (*Proteus anguinus*) – mai nevén barlangi vakgöte –, valamint több barlangi rovarfaj felfedezéséről. Felfedezései nyomtatásban is megjelentek Pesten 1863-ban: **A barlangi változányról; Több újonnan felfedezett barlangi rovarról**. (Ezeket az adatokat nehéz felfedezni a világ első, Kolozsvárt működő és **Emil Racoviță** nevét viselő **Szpeológiai Intézet** adatbázisában...)

Február 20-án lépünk be a **halak havába**. És mivel ennek az időszaknak a kétharmada mindig, egésze pedig gyakran a nagybőjtbe esett, eggyel több okkal lett böjtös eledel a hal. A hal egyike az első keresztény jelképeknek. **Tertullianus** a vízzel keresztelés szimbólumaként használta, az alámerítetteket „halacsának” (*pisciculi*), a keresztelőmedencét „halastónak” (*piscina*) nevezvén. Az őskeresztények a hal görög nevéből (*ikhtüsz*) a „**Jézus Krisztus**, Isten Fia, Megváltó” rövidítést olvasták ki. A hal, amely így magát Krisztust jelképezte, az őskeresztény művészet szinte minden tárgyi emléken fölbukkan. Számátalan bibliai történet hallal kapcsolatos: a cethal gyomrából kiszabadult Jónás a föltámadás szimbóluma lett a korai keresztény temetői művészetben; a csodálatos halfogás, az ötezer éhező táplálása két hallal és öt kenyérral, **Szent Péter**nek a hal szájában lelt ezüstpénze. Jézus többször is halászcsonakból szolt a sokasághoz. Az első négy apostol, mindenekelőtt Péter, az egyház első feje, foglalkozására nézve halász volt, mielőtt még a „lelkek halásza” lett volna belőle. Hal volt továbbá a halaknak prédikáló **Páduai Szent Antal** egyik attribútuma, s hal fityeg **Szent Zénó** veronai püspök pásztorbotjáról.

A keresztény haljelképnek fontos csillagászati vonatkozásai vannak. A tavaszpont ugyanis időszámításunk kezdete táján toledott a Halak (*Pisces*) csillagképbe. Ez azt jelentette, hogy Jézus Krisztus feltevés szerinti születésétől számítva, több mint kétezer éven át a Halak csillagkép eltűnése jelzi a tavasz közeledtét. Krisztus húsvéti keresztthalála és föltámadása úgyszintén a Halak eltűnésének idejére esik azóta. (A csillagkép eltűnése azt jelenti, hogy a „benne tartózkodó” Nap fénye láthatatlanná teszi.) A tavaszpont vándorlása azonban nem lett mindennapos tudásunk része.

Mint ahogy sok más, egykor hasznos vagy hasznosnak vélt tudást elfelejt lassan az emberiség. Kár.

A Természet kalendáriuma – a maga szerény lehetőségeivel – e kollektív felejtés ellen próbál tenni.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2024-ben, február idusán

Épített örökségünk

Ahol a magyar templomépületek mindmáig dacolnak a korrallal

Torda Kolozsvártól délre fekszik, a legrégebbi időktől lakott település. A város története szorosan összefüggött a sókitermeléssel. Bányászatát a rómaiak indították el, és 1853-ban Torda az erdélyi sóbányák központja lett. 1320–1576 között 128 erdélyi országgyűlést tartottak a katolikus templomban. A Magyar Királyság idején Torda vármegye székhelye volt, 1876-tól pedig Torda-Aranyos vármegyéé. 1925–1950 között Torda megye székhelye volt.

Nagy-Bodó Tibor

A katolikus templom

Torda város főterének északi végén magasodik a középkorban Szent Miklósnak, újkori újraszentelésekor Kisboldogasszonynak ajánlott plébániatemplom, az erdélyi késő gótika egyik kevésbé ismert, fordulatok történetű emléke.

1274-ből a város fő plébánia-templomának papja neve olvasható a pápai tizedjegyzékben. Először valószínűleg a keresztes lovagok Szent Imre tiszteletére felszentelt temploma állt ezen a helyen. 1331-től pálosok jöttek a helyükbe. A 15. században már állt a főterei gótikus templom, amely a városban a legnagyobb volt.

Mátyás adománya

A 14-15. századból számos adattal rendelkezünk a plébániáról és a templomról, ám ezek az építéstörténetben keveset segítenek. Weisz Attila közléséből tudjuk meg, hogy az 1470-es évekből származik a templom leglényegesebb adománya: Mátyás király (1458–1490) a sókamara jövedelméből évi tizenkét forintot, egy öltözetre való szövetet adományoz a templomnak, illetve heti két aranyat misékre a magyar királyok lelki üdvéért.

A megközelítőleg évi százhusz arany a korabeli viszonyok között

igen jelentős összeg volt, és kevés erdélyi és magyarországi templom támogatottsága haladta ezt meg.

Figyelemre méltó, hogy a tordai plébánia a 15. század végén egy hatalmas templom építésébe kezdett, ez összefügghet Mátyás adományával.

Ebben az időszakban kezdik el a korábbi civitást – szabad királyi város – oppidumként, vagyis mezővárosként emlegetni, a rangvesztés is arra készthette Torda polgárságát, hogy a korábbi rangjához illő templomot emeljen.

A 16. század második felében nem sokat tudunk az istenházról, gyakori felekezeti váltásokat és a liturgikus tér ezzel járó „tisztogatását” kellett elszemnednie.

1601-ben Basta véres tordai támadását biztosan az unitárius közösség szenvedte meg a leginkább. Egyes vélemények szerint Basta három évre a jezsuitáknak adta a templomot. 1604-ben már az unitáriusok javították az épületet, akár csak 1634-ben.

1686-ban egy német különítmény pusztította el Tordát, és a pusztításokat 1698-ig állították helyre a szentély falkoronájára festett felirat szerint. Ekkor pusztulhatott el a szentély gótikus boltozata, hiszen a felirat már annak nyomai fölé került.

A fent említett szerző világít rá arra is, hogy a Rákóczi-szabadságharc okozta károkat a templom 1714-re javították ki, de ekkorra valószínűleg már csak a szentélyt használták. 1721-ben Virmond generális, Erdély katonai kormányzója fenyegetéssel szerezte meg a katolikusok számára a templomot.

Orbán Balázs a templomhoz tartozónak vélt két zárókövet

A tordai katolikus templom Erdély egyik legnagyobb gótikus épülete, és bár belsejét és nyugati homlokzatát a 19. század eleji átépítések teljesen megváltoztatták, külseje és belsejének néhány részlete őrzi középkori arculatát.

Az Erdélyi magyar elektronikus könyvtár adataiból tudjuk meg, hogy a régészeti ásatások és a történeti tudnivalók tanúsága szerint a templomnak korábbi, valószínűleg 14. század eleji elődje is volt, melynek formájáról egyelőre alig tudunk valamit.

Orbán Balázs a templomhoz tartozónak vélt két évszámot zárókövet, melyek közül az 1465-ös eltűnt, az 1472-esről pedig kiderült, hogy nem boltozat, hanem egy ív záradéka. A szentély 1473-as évszáma igen érdekes helyen, a sekrestye emeletre vivő csigalépcsőjéről a szentély felé nyíló ajtó kőkeretén maradt fenn, az ajtón való-

színűleg egy énekeserkélyt lehetett megközelíteni.

A szentély egyik déli támpilléren későbbi, 1478-as évszám olvasható, eszerint a körbeépítés a szentély északi oldalánál kezdődhetett. Hoffmayer Simon hatalmas főoltára meghatározza a szentély belső terét, és páratlan művészi élményt nyújt a látogatóknak.

A szentélyt is alacsonyabb, 19. század eleji háromszakaszos boltozat fedi Vitkay János festett medallionjaival.

A református templom

A hajdani ágostonos kolostor emlékéét őrző hatalmas teremtemplom hajója a főtér déli végén emelkedik, a középkori város szélén. Torda városa egyik legmonumentálisabb, de egyben legtitokzatosabb műemléke az ótordai református templom.

A komor épület és mellette a historizáló harangtorony-együttes szívetje a legtalálóbb vizuális szimbóluma a városnak. Az épület már a 19. század kutatóinak képzeletét is megragadta, és eredetét a történetírás számos szerzetesrenddel kapcsolatba hozta.

A diadalív gazdag faragású maradványa

1331-ben tűntek fel a tordai Ágoston-rendi remeték – élükön Domonkos testvérrel –, akiknek I. Károly király (1308–1342) minden Szent Mihály-nap hetében három vég fehér cseh posztót adományozott.

A templom szentélye a főtér felől volt, ma csupán a diadalív gazdag faragású maradványa őrzi emlékét. A szentély a hajóval egyenlő szélességű volt, ami gyakori megoldás a koldulorendi (főleg klarissza), német lovagrendi vagy karthauzi templomoknál, és keleti záradéka a 18. századi tervrajz szerint éltengelyes – tehát falsarokban, és nem falban végződő – volt, ami a Parler műhely prágai épületein gyakori.

A diadalív alsó részén szoborkonzolok állnak. A konzolok visszahajló formája ritka az erdélyi gótikában: a tagozat profilelemei íves metszéssel a falban futnak össze.

Az újtordai református istenháza

Újtorda központjában egy árnyas park rejtje a szabálytalan ovális alaprajzú, várfallal övezett református templomot. A vár déli oldalán emelkedik az emeletes kaputorony, mely megőrizte lőrésait és a felvonóhid csigáját.

A kaputorony kívül és belül félköríves záródású, tágas, kőkeretes kapuval rendelkezik, a külső kapu 19. századi kapuszárnyait nemrég még használták. A homlokzaton 1737-es felújítási emléktábla látható.

A kaputól délnyugatra félköríves alaprajzú, emeletes torony emelkedik, melynek még láthatók a lőrésai. A kerítőfal nyugati és északkeleti részén található még egy-egy középkori ajtókeret, amelyek elbontott védőtornyokat jelezhetnek, ám mai formájukat bizonyosan a várfal 1730-as évekbeli felújítása során nyerték.

Hatósági rendelet miatt a kamrákat lebontják

A középkori adatok hallgatnak a várról, stílisztikai alapon a 15. század második fele tűnik a legvalószínűbb építési időnek.

Belső-Erdélyben talán egyetlen példaként a 18. század végén belülről kamrákat építettek a várfalhoz, amelyben a hívek szalonnáját vagy gabonáját őrizték.

A kamrákat az 1930-as években hatósági rendeletre lebontották, de Debreczeni László 1927-ben még lerajzolta őket.

A 18. század végén élénk vitát keltett, hogy a bérbe adott kamrák jövedelméből a parókia nem részesült. Végül 1799-ben sikerült kidolgozni egy rendelkezést, mely az egyházi területen felépült kamrák bérét és az egyéb vitás kérdéseket szabályozta.

Az ismeretlen kazettás mennyezet

A hajó mai mennyezete fölött fennmaradt egy ismeretlen kazettás mennyezet, melynek a megközelítése igen nehéz. A kazettás mennyezetet nem díszítette festés, ám a falkoronán megmaradt a mennyezetet kísérő festett díszítőfríz, mely igen változatos mintakincsű.

Az ehhez hasonló díszítőfrízeket alig ismeri a kutatás, bár egyre többet tárnak fel belőle.

A kazettás mennyezet és a fríz keltezésére egyelőre nincs fogódzó, ám az 1716-os kisharang és egy 1720-as – azóta újraöntött – harang tetőzeti munkálatokat is jelezhet.

Az unitárius templom

Torda lakói János Zsigmond, Erdély első fejedelme (1559–1571) idejében áttértek az unitárius hitre. Mivel a város lakossága szinte kizárólag Dávid Ferenc vallásában élt, a templomokat az unitárius egyház vette át.

A 17. század elején, a református vallás betörésével megcsappant erejük, és miután a katolikus vallás is megerősödött, 1721-ben Virmond erdélyi főhadparancsnok karhatalommal kényszerítette az unitáriusokat, hogy a frissen újjáépített nagy templomot átadják a katolikus egyház-

nak. Emiatt 1721 és 1791 között a tordai unitáriusoknak nem volt templomuk. 1791–1792-ben a régi unitárius iskola helyén felépítették a jelenlegi templomot. Tordya 1801–1809 között épült.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Torda az összmagyar nemzet őrbástyája. Az erdélyi városok és települések közül az egyetlen, ahol összesen 127 alkalommal tartottak országgyűlést, az elsőt még 1288-ban, IV. Kun László királysága idején, az utolsót pedig 1697-ben. A magyar keresztény királyaink „pá-pista” vallása mellett 1557-ben ugyancsak itt, az ótordai nagytemplomban nyilváníthatták bevett erdélyi vallássá az ágostai lutheri hitet, azaz az evangélikus vallást. A helvét reformáció, mai kálvini református hit utáni legújabb kori, igazi és egyetlen magyar fogantatású egyházi és valláshitünk legletisztultabb, szintén az akkori erdélyi és protestáns felekezet, az unitarizmus világvallássá emelését, valamint az egyének szabad gondolati, lelkiismereti és önmegvalósító eklézsiájának hirdetését szintén innen, Tordáról datáljuk. Ezért is volt a hajdani elfogadott erdélyi vallásoknak önálló egyházi alsó-felső iskolája, kolostora, zárdája és felekezetenként néha több magyar temploma is a városban.

Torda magyar templomépületei mindmáig dacolnak a korrallal, holott jelenleg ma már több mint tíz új megalomán kolosszus az ortodoxiának van felszentelve. Szegény Petőfi, midőn 1849. július 21-én búcsúsíogatását és csókját lehelté fiára és szeretett feleségére a tordai református paplakban, nem gondolta volna, hogy ez volt az utolsó találkozásuk, utolsó képei Tordáról.

2018 óta a magyar parlament törvényben erősítette meg az őrbástya Torda nevét, hiszen az egyetem magyarság vallásszabadságának napjává nyilvánították január 13-át az 1568-i tordai törvényhozó országgyűlés tiszteletére. Mai napig büszkék lehetünk a hajdan elfogadott passzusokra, miszerint: „kimondván s törvénybe iktatván, hogy a prédikátorok az evangéliumot saját belátásuk szerint szabadon hirdethetik, s minden helység olyan prédikátort tartson, aminő neki tetszik. A superintendensek az ilyeneket üldözni ne merjék, senkit tanításaiért papságától meg ne foszsanak, mert a hit Isten ajándéka”.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész saját munkájából és gyűjteményéből küldte be szerkesztőségünkbe.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1089.

Khilón, az ókori hét görög bölc egyikének szállóigéjét idézzük a fősorokban.

1	ŐS VAGY FÉRFINÉV	ÁSVÁNYI FÜSZER TOLLAS ÁLLAT	NÉMÁN REPESE!	ARATI!	ROVAR LÁRVÁJA
D					I
2	HOMÁLYOS FÜGGŐZÁR	... PAVONE (ÉNEKESNŐ)	MAGYAR-SZERB ÉNEKES ZÁRFÉLE	BANKBETÉTI EGÉSZ RÉSZE	
FÉRFINÉV (FEBR. 20.)		DOLGOZIK A MOZDONY	RÓMAI 601 BECÉZETT THOMAS		
SÜLYEGYSÉG VOLT ENNYIT AKAR A SZARKA			RÓMAI 50 KIS BOLT		
LEARAT			CSEREMISZ PASCAL (RÓV.)		
PÁRTI FRANCIA RT. (RÓV.)	ÚJSÁG HALOGÉN ELEM		BÁNATOS GÉZA VEZÉR FELESÉGE (NÉVVÁLT.)		
	SZEMÉTDOMB URA ÍRORSZÁG HONI NEVE		RÓMAI 501 TESZ, HELYEZ		
EURÓPAI NÉPCSALÁD VOLT			SÉMI NÉP SVÁJCI KANTON		
FOLYÓ (SPANYOL)		KIRÁNDULÁS ANGOLUL KÉRDEZNI		EGYE! SPANYOL KÖLTŐ (BLAS DE)	
... ESİK (ELŐRE-BUKIK)			HOZZÁTARTÓZÓ ELGONDOLÁS		
ALÁ RÉG ÉLT ELŐD	BÚTOR VAN ILYEN BECÉZETT ENIKÓ		MAGAD MÉHCSAPAT		
	SZÁNTÓ-ESZKÖZ LÁM		HÁROM (OLASZ) A TANTÁL VEGYJELE		MATTBAN VANI!
EGY (NÉMET)		CÉGFÉLE (RÓV.) EZT!	MENYASSZONY KETTŐS BETŰ		
L. N. J.	M		GY		

A FEBRUÁRI ÉVFORDULÓK (1.)
című pályázat nyertesei:
Gaspar Aranka,
Koronka, Liliacului u.
Trombitás Árpád,
Marosvásárhely, Moldovei u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
CHAPELAIN; BÁLINT; MURAKÖZY; KASZAB;
BOGDÁNY; ERNEY; SZÖLLÖSY
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a február 9-i számból:
Minirejtvények:
1. Nagyvárad
2. Temesvár
Skandi:
Politik der Freienhand – a szabad kéz politikája.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

FEBRUÁRI ÉVFORDULÓK (3.)

1	2	3	4	O	5	6	7	8	H
9					10				11
12	R	13	14	15	16		17	18	
20						21			22
23					24		25		26
27				28		29		30	31
32			33		34		35		36
38		39		40	41	42		43	44
K		45		46	47			48	N
49	50			51	52			53	54
55	K			E		56		G	I

VÍZSZINTES: 1. Író, ügyvéd, 200 éve született (Péter). 5. Helytörténész, ügyvéd, 250 éve született (János). 9. Az egyik szülő. 10. Férfinév (jan. 17.). 12. Orvos, egyetemi tanár, 150 éve született (Camillo). 17. Egyedül (angol). 19. Falusi apó. 20. Növény fiatal hajtása. 21. ... Kurosawa, japán rendező. 22. Porrá tör. 23. Balkezes (tájszó). 24. Juttat. 25. ... Derek (színésznő). 26. Ásványi fűszer. 27. Párosan kardozó! 28. Szárított fű. 30. Kisebb (latin). 32. Magad. 33. Névelő. 34. Alá. 35. A tantál vegyjele. 36. Művészet (latin). 38. Futva halad. 41. Zenedráma. 44. Francia sziget. 45. Erőszakkal elvesz. 47. Máshollet igazolása. 49. Algériai régió. 51. Régi zsinóros rövidkabát. 53. Kísértet. 55. Építész, művészeti szakíró, 150 éve született (Gyula). 56. Svéd építész, 200 éve született (Emil Victor).

FÜGGŐLEGES: 1. Nyomásegység. 2. Oda-vissza női név. 3. Fejünk tartója. 4. Bonyodalom, baj. 5. Kelet-afrikai tó és folyó. 6. Egy (angol). 7. Oda-vissza férfinév. 8. Érinteni tilos. 11. Földbirtokos, ornitológus, MTA lev. tag, 150 éve hunyt el (Kálmán, gróf). 13. Könyörög. 14. Magyar festő (Béla). 15. Három (olasz). 16. Spanyol és osztrák gépkocsijel. 18. Arany (spanyol). 20. Kúriai bíró, jogi író, 150 éve halt meg (Imre). 21. Brüll ..., Ady múzsája. 22. Övezet. 24. Nem ..., hanem ez. 26. Olasz igen. 28. Dolgozik a ruhakészítő. 29. Előtag: új. 30. Cseremiszt. 31. A szaglászerve. 33. Finn-svéd sziget. 35. Fosztóképző. 37. Író, szerkesztő, 150 éve született (László Árpád). 39. Sémi nyelv (család). 40. Minihegy. 42. Lőköröm. 43. Szalonnát főz. 46. Oroszlánnév. 48. Lényegében híres! 50. Arrafele! 52. Holland autójel. 54. Pont a végén!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. február 29-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Az Egyesült Államok két tagállama

1	2	3	4	I	5	S
6					7	
8				9		
		10	11			P
12	13				14	
15				16		
17			18			

VÍZSZINTES:
1. USA-tagállam (4.). 6. Román férfinév. 7. Magatok. 8. Végtag. 9. Elemel. 10. Az egyik szülő. 12. Lengyel futballista. 14. Római 101. 15. Beteg gondozása. 17. Ásványi fűszer. 18. Arab férfinév.
FÜGGŐLEGES:
1. Téli sport. 1. Schütz ... (színésznő). 3. Gyászoló. 4. Szintén ne. 5. Micsoda? (orosz). 9. Alapbelső! 11. Vízilabda. 13. Idős bácsi. 14. Triplán: tánc. 16. Azonban.

1	2	S	3	4	5	G
6			7			
8		9		10		
		11	12			N
13	14				15	
16					17	18
19			20			

VÍZSZINTES:
1. USA-tagállam (5.). 6. Francia arany. 7. Heveny. 8. Régi súlyegység. 10. Páratlan tarkó! 11. Görög betű. 13. Visszavonultan élő személy. 16. Szándékozik. 17. Téli sport. 19. Báránghang. 20. Szócsata.
FÜGGŐLEGES:
1. Fém (idegen nyelven), vegyjele W. 2. Menyasszony. 3. Feltéve. 4. Listába vesz. 5. Csak (német). 9. Amiről írunk. 12. Elképzelés, plánum. 14. Szántóeszköz. 15. Napszak. 18. A piac piaca!

L. N. J.

Aprónép a néptánc bűvöletében

Új legénykéket, leánykákat várnak a Borókába

Táncos lábú gyermekeket – főleg fiúcskákat – hív tagjai közé a marosvásárhelyi Boróka néptáncgyűttes. Erről és a „borókás” mindennapokról Varró Huba néptáncos koreográfust, az együttes vezetőjét kérdeztük.

Nagy Székely Ildikó

– A Borókában jelenleg mintegy száz gyermek és fiatal táncos négy korcsoportban. Az Apró Morzsa a legkisebb gyermekek csoportja, ide

hároméves kortól várjuk a jelentkezőket. A Nagy Morzsa a 7–10 évesek tartoznak, a középcsoportba a 11 és 16 év közöttiek, a nagycsoportba pedig a 16 éven felüli táncosok. Van egy szeniorcsoportunk is, a Filozófia, amit a hozzánk járó gyermekek szülei és más felnőtt érdeklődők alkotnak. A csoport onnan kapta a nevét, hogy az első találkozásakor mindenkinek nagyon sok kérdése, észrevétele volt. Valamennyi korcsoportba – a felnőttbe is – fogadunk új tagokat, a legnagyobb szükségünk azonban táncolni sze-

rető legénykékre lenne a két kisebb csoportba, ahol sokkal több a lány, mint a fiú. Természetesen kislányok is jelentkezhetnek. Főleg azokat az iskolásokat szeretnénk megszólítani, akik a tanintézetükben már részt vesznek néptáncoktatáson, és szeretnék ezt a tudást magasabb szintre emelni.

– **Feltétel, hogy a gyerekeknek legyen néptáncos „előéletük”?**

– A két kisebb csoportba bárki jöhet, azok is, akik egyáltalán nem jártasok a néptánc világában. A középcsoportosok esetében nem árt, ha

van ilyen jellegű ismeret, a nagycsoportba pedig kizárólag néptáncos múlttal rendelkező fiatalokat várunk 25 éves korig. A szenioroknál az egészen kezdőket is örömmel fogadjuk.

Ének- és hangszeroktatás is lesz

– **Tudomásunk szerint új csoportok is indulnának a néptáncra rokon területeken.**

– Ének- és hangszeroktatással szeretnénk bővíteni a „borókás” tevékenységeket. Szakképzett oktatók foglalkoznak majd a jelentkezőkkel, énekelni Mészáros Amanda Blankától, hegedűn, brácsán játszani Brassai Mátyástól tanulhatnak, és – ha igény lesz rá – Mátyás bögön játszani is megtaníthatja az érdeklődőket. Ezzel a kezdeménnyel egy saját zenekar kinevelése a célunk.

– **Meddig lehet jelentkezni a táncsoporthoz, illetve ének- és hangszeroktatásra?**

– Nem szögeztünk le egy határidőt, de jó lenne, ha minél hamarabb jönnének az új gyerekek, hogy legyen idejük felzárkózni a többiekhez, tavasszal ugyanis elkezdődnek az edzőtáborok és a turnék. A többnapos kiszállásokat egyébként kézműves-tevékenységekkel, dráma-

játékokkal és egyéb közösségépítő foglalkozásokkal színesítjük.

– **Mennyire gyakoriak, és miről szólnak a próbák?**

– A közép- és a nagycsoporttal hetente kétszer, a kisebbekkel egyszer találkozunk, de tavasztól szeretnénk náluk is bevezetni a heti két próbát. A táncoktatás a Forradalom utca 8. szám alatt, valamint a Maros Művészgyűttes Arany János utca 2. szám alatti próbatermében zajlik. Az erdélyi és a magyarországi ismeretanyagot összehangoló tantervet követünk. A legkisebb táncosok egyebek mellett magyarországi ugrós technikákat és nyáradmenti táncokat sajátítanak el, de fontos szerep jut náluk a népi gyermekjátékoknak, például a párválasztásnak is. A Nagy Morzsa környékbeli és felcsiki táncokat tanul, a középcsoportosok a szatmárit, szilágyságit, magyaróit, pálpatakit is a magukévé teszik. A nagycsoportban minden jöhet, a román és a cigánytáncokat is megtanulják. A próbáknál nagy hangsúlyt fektetünk a pontosságra, rendszerességre, a táncoktatás a rövidebb vakációk alatt sem szünetel. Ez elengedhetetlen a fejlődéshez, ahhoz, hogy a munkánk igazán gyümölcsöző legyen.

– **Hogyan lehet „borókásnak” jelentkezni?**

– Engem hívjanak a szülők a 0751-013-707-es telefonszámon. Az ének- és hangszeroktatásra is nálam kell jelentkezni.

Fotó: Barabási Attila-Csaba

Magyar tannyelvű óvoda Dicsőszentmártonban

Egymás anyanyelvét ízlelgetve

Dicsőszentmártonban, a Köztársaság utca 5. szám alatt, az egykori Kaszinó és villasoron működik a Manóház nevet viselő magyar tannyelvű óvoda, napközi otthon és bölcsőde. Öröndetes, hogy a szórványban egyre több román anyanyelvű szülő iratja be gyerekeit a magyar óvodába, és a vegyes házasságból származó gyerekek létszáma is évről évre nő.

Szer Pálosy Piroska

Magyarország kormányának Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Programja keretében a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége vállalta fel többek között a magyar tannyelvű óvoda létesítését. Az anyaországi támogatásból létesített Manóház óvoda vezetőjét, Varga Renátát az óvodások és bölcsődés apróságok létszámáról, az intézmény jelenlegi működéséről kérdeztük.

A Manóház vezetője szerint a vegyes házasságokkal arányosan egyre kevesebb a szintiszta magyar családból származó gyerek, ezért minden évben felmerül a kérdés, hogy vajon lesz-e elég óvodás. És szerencsére már a kezdetektől,

ahogy megnyitotta kapuit a Manóház napközi otthon, elegendő gyereket íratnak be. Reménykedtek, hogy az új, korszerű óvoda iránti érdeklődés növekedni fog, és valóban, a létszám évről évre nő. Mint kifejtette, ehhez a pedagógusok megfelelő hozzáállására volt szükség, mert nem elég a korszerűen felszerelt épület, megfelelő szakemberek is kellene az oktató-nevelő munkához.

– **Milyen telítettséggel működik a dicsői magyar óvoda, és vannak-e vegyes házasságból született óvodások, akiknek a szülei fontosnak tartják a magyar nyelv elsajátítását is?**

– Intézményünkbe összesen 73 gyerek jár négy csoportba. Egy bölcsődei vegyes életkorú csoport és három óvodai csoport van, ezek közül egy rövid, illetve két hosszított programmal működő csoport. A napközis Gomba csoportba 22 gyereket íratnak be, két és fél, 3-4 éves gyerekeket, vegyes házasságból kilenc gyerek jár, tiszta román családból kettő. A Napsugár napközis csoportba 20 gyerek, 5-6 évesek korosztálya, kilenc gyermek vegyes házasságból érkezett. A rövid programmal működő Pillangó vegyes csoportba 13 gyermek jár, öt vegyes házasságból. A bölcsődébe 18 gye-

reket íratnak be. Ebbe, a Törpék csoportjába is íratnak be vegyes házasságból hat gyereket, tiszta román családból pedig négyet.

– **Aki tanév közben iratná be gyerekeit, van-e rá lehetősége?**

– Volt olyan év, hogy már létszámon felül működtünk, ezért beiratkozásra év közben ritkán van lehetőség. A bölcsődében már nincs szabad hely, az óvodai csoportokban viszont igen, de év végére a helyeket közel a maximális gyermeklétszámig betöltik. A rövid programmal működő csoportban 4-5 szabad hely van, a hosszított programú, napközis csoportban egy hely a kicsicsoportban és három hely a közép- és nagycsoportban.

– **Mikor kezdődnek a beiratkozások?**

– Az óvodások, bölcsődés újbeiratása a 2024/2025-ös tanévre június 10–14. között zajlik, az első alkalommal óvodássá, bölcsődéssé váló gyerekeket június 17. – július 5. között lehet beírni.

A gyerekek nagy része románul is kommunikál

– **Ha összeszámoljuk, a 73 gyerekek közül összesen 29 vegyes házasságból, hat gyerek pedig olyan családból érkezett, ahol az apa és az anya is román anyanyelvű. Az már rendkívül jó arány, ha az országos viszonylatban is sarjados nacionalizmust legyőzi az értelem.**

– Igen, a román anyanyelvű családból érkező gyerekek száma is nőtt, tavalyhoz képest megduplázódott. Már a kezdetektől igyekeztünk igazi otthon, családot biztosítani a gyermekeknek, így minden jelentkezőt feltétel nélkül befogadunk. A legtöbben olyan megfontolásból iratják magyar óvodába a gyerekeiket, hogy megtanuljanak magyarul. Tehát nemcsak az van, hogy a magyar gyermekeket iratják román csoportba, a régi óvodában többnyire így volt, ebbe az óvodába viszont sok román szülő szeretné a gyermekét beírni. A szülők nagy

része már időben tájékozódik barátoktól, ismerősöktől, és tudják, hogy érdemes időben érdeklődni, és akkor mindenkit pontosan tájékoztatunk az iratkozási feltételekről, időpontról, így senki nem marad le.

– **Beiratkozáskor feltétel-e a szobatisztaság?**

– A szobatisztaságra áttérve, amikor iratkozáskor megkérdezik a szülőket, hogy mennyire nagy baj, ha nem szobatiszta, mindig azt tanácsolom, hogy nem kell siettetni, mert ahogy Vekerdy Tamás is mondta, ha nem siettetnénk a szobatisztaságot, akkor az magától is bekövetkezne. A gyerekek egy idő után elkezdik utánozni a családtagjaikat, ovistársaikat, így magától lekerül a pelenka. Nagyjából 2-3 éves korára érik meg a gyerek arra, hogy tudja szabályozni a visszatartást és az elengedést, de ne sietessük, ne görcsölgünk rá, mert azt a gyerek is megérzi, és akár az ellenkezőjét is elérhetjük vele.

– **Emelkedtek-e az ellátásért fizetendő szülői hozzájárulási összegek?**

– Az étkeztetés ára nem változott, gyerekenként a napidíj 15 lej a napköziben, illetve 12 lej a bölcsődében, ami többek között a három étkezést, reggelit, ebédet, uzsonnát foglalja magában. Az ételszállító autó segíti a zavartalan alapellátást, erre a célra rendszeresített speciális szállító hőszigetelő edényekben szállítják ki.

– **Milyen közös tevékenységek szereznek örömet az apróságoknak?**

Felvételek az óvodások idei farsangi mulatozásáról

A prefektúra a költségvetési határozat felülvizsgálatát kéri

Szerdai sajtóközleményében a Maros megyei prefektúra tájékoztatót, hogy kérte a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalt, elemezze újra a költségvetésre vonatkozó határozatának egyes pontjait, és a szükséges módosításokat sürgősen terjessze a helyi tanács elé, ellenkező esetben a közigazgatási bíróságon fogja kérni a költségvetési határozat semmissé nyilvánítását.

Mint ismeretes, múlt héten fogadta el a marosvásárhelyi önkormányzat az idei költségvetést, amelyet Soós Zoltán polgármester szerdai sajtótájékoztatóján „gondoskodó és fejlesztő költségvetés”-nek nevezett. Az 570,8 millió lejes tervezett bevétellel és 625,8 millió lej kiadással számoló büdzből folytatják az iskolai beruházásokat, a közszállítás korszerűsítését, az utcák felújítását, a tömbházak szigetelését, és elkezdik a parkolóházak építését – hangzott el.

A költségvetés vitájakor a liberálisok felháborodottan nehezményezték, hogy a tervezet kidolgozása során mellőzték őket, így aztán nem szavazták meg a tervezetet. Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete szerint a Nemzeti Liberális Párt (PNL) részéről „ez rosszindulatú döntés és a polgárokkal szemben tiszteletlenség” volt, és a liberálisok „mindenáron meg akarják akadályozni a város fejlődését és működését”. A marosvásárhelyi RMDSZ ezért úgy döntött, hogy a PNL-vel kötött koalíciót semmisnek tekinti, a liberális alpolgármesternek pedig távoznia kell tisztségéből.

Szerdán, röviddel Soós Zoltán polgármester sajtótájékoztatója után a prefektúra sajtóközleményt adott ki, melyben kéri a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalt, hogy elemezze újra a költségvetésre vonatkozó határozatot, figyelembe véve a 2023. évi 34-es és az ezt 2024-re is kiterjesztő 115-ös, közkiadásokra vonatkozó kormányrendeletet. Konkrétan, bizonyos költségvetési tételeknél szereplő, alapvetően irodai eszközök beszerzésére – amelyek megvásárlását, lízingsítését vagy bérbevételét a fent említett kormányrendeletek tiltják – előirányzott összegekről van szó. A prefektúra kéri a polgármesteri hivatalt, hogy sürgősen vizsgálja felül a költségvetési határozatot, a módosításokat pedig terjessze a tanács elé, ellenkező esetben közigazgatási bíróságon kéri a határozat semmissé nyilvánítását. (antalfi)

Az EB javaslatok a gazdálkodók megmentése érdekében

Kétszer akkora veszteséget okoznak a gazdáknak

– Bár az európai gabonatermelés értéke egyetlen év alatt 30%-kal esett vissza, és a tagállamok felében tiltakoznak a gazdák a zöldmegállapodás és az egymást érő válságok súlya alatt, az Európai Bizottság úgy tesz, mintha a mezőgazdaság segítségére sietne – jelentette ki az EP plénumában Carmen Avram európai parlamenti képviselő.

Mózes Edith

Véleménye szerint az úgynevezett megoldás legfrissebb példája az európai végrehajtó hatalom által javasolt eltérés a Közös Agrárpolitika környezeti feltételrendszerétől, amely előírja, hogy a biodiverzitás megőrzése érdekében a szántóterületek 4%-át műveletlenül hagyják.

Az Európai Bizottság most az ugar 4%-át a mezőgazdasági üzemek szintjén szeretné nagyobb területre cserélni: vagy a területek 7%-ára nitrogénmegkötő növényeket, amelyekre nem alkalmaznak peszticideket, vagy több mint 7%-ára másodnövényeket (kivéve a hüvelyeseket), növényvédő szerek nélkül.

„A román gazdák arra figyelmeztetnek, hogy így legalábbis megduplázódnak a veszteségek, mert a megcélzott növények egy része nem él meg növényvédő szerek nélkül, másoknak pedig sok vízre van szükségük, nyáron, amikor gyakoriak a súlyos aszályok” – hívta fel a figyelmet a képviselő.

A méltányosság azt jelenti, hogy a döntéseket a gazdákkal együtt kell meghozni, nem a fejük fölött

Ezeket a veszteségeket több romániai gazdálkodó szervezet kiszámolta: „A javasolt megoldás legalább 50%-kal nagyobb bevételkiesést okoz a gazdaságban,

Carmen Avram európai parlamenti képviselő

mint az ugar által okozott bevételkiesés. (...) Azt jelenti, hogy bizonyos veszteségekhez még nagyobb veszteségek társulnak. (...) Úgy gondoljuk, hogy a környezeti előnyök (...) túl kicsik a gazdálkodók jelentős, mintegy 1200-6500 lej/ha (240-1300 euró/ha) veszteségéhez képest” – áll a Mezőgazdasági és Együttműködési Szövetség által kiadott közleményben.

A román gazdálkodók számításait figyelembe véve Carmen Avram arra kérte a Bizottságot, hogy az ágazattal együttműködve gondolja újra a rendeletre irányuló javaslatot.

„Úgy tűnik, hogy a Bizottság gyorsan hozzátold valamit a korábbiakhoz az új zöldjogszabály végrehajtása és a választások közeledtével. Nehéz megérteni, hogy ebben a teljesen megváltozott világban miért nem világos, hogy a gazdálkodók számára a méltányosság egyrészt azt jelenti, hogy mindenről velük együtt kell dönteni, nem a fejük fölött, és hogy bármilyen abszurd is, egyesek számára úgy tűnik, hogy az új ambíciókhoz új pén-

zekre van szükség” – zárta gondolatait a román EP-képviselő.

Az ukrajnai háború nyomást gyakorolt az európai mezőgazdasági ágazatra

Az Európai Bizottság elismerte, hogy az Oroszország Ukrajna elleni agressziójából adódó magas energiaárak, a megelőzési költségek és az infláció, a nemzetközi kereskedelmi forgalom megváltozása és Ukrajna támogatásának szükségessége nyomást gyakorolt az európai mezőgazdasági szektorra. Míg 2022-ben az EU-ban a gabonatermesztés értéke 80,6 milliárd eurót tett ki, egy évvel később, 2023-ban meredeken, 58,8 milliárd euróra esett vissza.

Az Európai Parlament plenáris ülésén február 7-én „A gazdálkodók és a vidéki közösségek megerősítése – párbeszéd a fenntartható és méltányosan fizetett uniós mezőgazdaságért” című vitára az európai gazdálkodók tiltakozása kapcsán került sor, amely a tagállamok közel felére terjedt ki.

Soós Zoltán: Tégláról téglára építjük újra a várost, hogy helyreállítsuk a kizökkent időt, és fejlődési pályára állítsuk Marosvásárhelyt!

„2024-re gondoskodó és fejlesztő költségvetést hoztunk létre, erről beszéltem részletesen a mai sajtótájékoztatóm. A helyi költségvetés tervezett bevételei a 2024-es költségvetési évben összesen 570.835.000 lejt tesznek ki. A kiadások összege 625.835.000 lej. A bevételek rész azért kisebb a tavalyinál, mert idén úgy döntöttünk, hogy nem terheljük rá az inflációt a lakosságra. A helyi adókat és illetékeket tehát többségében nem emeltük. Tégláról téglára építjük újra a várost, hogy helyreállítsuk a kizökkent időt, és fejlődési pályára állítsuk Marosvásárhelyt. Továbbá szeretném kiemelni, hogy 2023-ban minden marosvásárhelyi lakosra fejenként 2125 lejnyi uniós fejlesztés jutott, ami rekordnak számít városunkban” – mondta Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere.

Február 14-én, szerdán Soós Zoltán ismertette az újságírókkal a 2024-es költségvetést, mind a bevételeket illetően, amelyekhez az önkormányzat hozzájut, mind a kiadások tekintetében, továbbá az idei évre javasolt beruházásokat is.

„Az idén is folytatjuk a beruházást az iskolákba, a közszállításba, az utcák felújításába, illetve a tömbházak szigetelését is folytatjuk, valamint elkezdjük a régóta várt parkolóházak építését” – mondta a polgármester.

A legfontosabb fejlesztések:

- A folyó javítások kiadásai fejezetben 49.045.000 lej az idei költségvetési előirányzat, illetve 63.037.000 lej a többéves kötelezettségvállalási előirányzat;
- Vissza nem térítendő külső forrásokból származó projektekre 53.611.000 lejt, illetve többéves kötelezettségvállalási előirányzatokra 100.967.000 lejt hagytak jóvá;
- Az állami beruházási programra vonatkozó fejezetben a 2024-es évre 80.622.000 lejt irányoztak elő, illetve 313.456.000 lejt a többéves kötelezettségvállalási előirányzatokra;
- A Nemzeti Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv

ABSORBȚIE FONDURI/PERSOANĂ PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSA/FŐ

Év	Érték (lej)
2016	81 lei
2017	3,77 lei
2018	30 lei
2019	68,70 lei
2020	236,50 lei
2021	89,70 lei
2022	562,08 lei
2023	2 125,02 lei

(PNRR) keretében finanszírozott beruházásokra 27.062.000 lejt, illetve 243.520.000 lejt hagytak jóvá a többéves kötelezettségvállalási előirányzatokra;

Az Országos Helyreállítási Terv (PNRR) keretében finanszírozott projektek:

- **Az oktatásra fordított költségek:**
Energiahatékonyság a marosvásárhelyi Tudor Vladimirescu Általános Iskolában;
- Energiahatékonyság a 7. Számú Általános Iskolában;

Bútorok, taneszközök és digitális berendezések az iskolák számára;

A marosvásárhelyi Gheorghe Marinescu Elméleti Líceum energiahatékonysága;

A marosvásárhelyi Romulus Guga Általános Iskola energiahatékonysága;

A marosvásárhelyi George Coșbuc Általános Iskola energiahatékonysága.

A lakókörnyezet fejlesztése:

Lakásépítés marosvásárhelyi szakemberek számára – 4 tömbház – 24 lakás;

Többszintes lakóépületek energetikai felújítása Marosvásárhelyen, I. szakasz (5 tömbház), II. szakasz (5 tömbház), VI. szakasz (5 tömbház).

Köztszűrtetés:

Marosvásárhelyen digitalizált ökoszigetek építése; A szelektív hulladékgyűjtés egységes központjának felépítése önkéntes hozzájárulással.

Tömegközlekedés:

Marosvásárhely forgalomirányító központja – 2. szakasz;

Tömegközlekedési eszközök és töltőállomások beszerzése (7 községgel partnerségben) – 18 környezetkímélő busz.

Közterület-kezelő Igazgatóság:

Kerékpárút építése a Poklos-patak mentén.

A sajtótájékoztatót a polgármester azt is elmondta, hogy Romániában általában alacsony az EU-források lehívásának aránya. A kimutatások szerint ebben a tekintetben nemcsak az EU, de a régió átlagától is elmarad az ország, mégis:

„2023-ban az uniós pályázatokon elnyert 382 millió lejből közel 247 milliót sikerült lehívni, azaz minden marosvásárhelyi lakosra fejenként 2125 lejnyi uniós fejlesztés jutott. Ez abszolút rekordot jelent, 2016-ban például egy főre fejenként mindössze 81 lej jutott” – mondta Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere.

A bel- és külkapcsolati osztály

**MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT**

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket, hogy környezetvédelmi engedély kibocsátását kérte a „Régi híd lebontása és egy új híd a felépítése a DJ107G, Fehér megye határa - Cintos útszakaszon, a 22+265 kilométerszelvényénél, Maros megyében” projektre, amelyet kivitelezésre javasoltak Cintos község területén, a 22+265 kilométerszelvényénél levő hídnál, a DJ107G megyei úton, Maros megyében.

A javasolt projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén, hétfőnként 9-15 óra között és keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén.

Az érdekeltek észrevételeiket (írásban) elküldhetik a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyére postán, az office@apmms.anpm.ro címre elektronikus formában vagy faxon a 0265-314-985 számra.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

A NORALEX MONUMENTE FUNERARE
sírkeretet készít gránitból és mozaikból
kedvezményes áron.
Tel. 0752-643-455. (197229)

**A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

ELADÓ telek, szemes törökbúza, használt tévé olcsón, viaszprés. Érdeklődni a 0265/314-488-as telefonszámon. (Czirják Mihály, Marosvásárhely, Cetinei u. 15. sz.) (21949)

ASZTALOSGÉPEKET vásárolnék. Tel. 0740-264-838. (p.-l)

VÁSÁROLNÉK 40 árnál nagyobb teleket Marosvásárhely 15 km-es körzetében. Tel. 0723-524-737. (22128-l)

ELADÓ kemény tűzifa. Tel. 0759-678-112. (22140-l)

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarotkártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások: Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnvi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyről az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.
Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

VÁSÁROLOK régi CZ, Jawa, MZ motorbicikli-alkatrészeket. Tel. 0741-052-528. (22141-l)

ELADÓ 58 ár beltelek Marosvásárhelytől 15 km-re. Tel. 0751-186-661. (22160-l)

ELADÓ egy 10 elemes, új villanyradiátor, 10 liter régi, jó minőségű szilvapálinka. Tel. 0265-262-537. (22157-l)

CZERNY pianínó eladó. Tel. 0741-212-825. (22162-l)

LAKÁS

ELADÓ 3 szobás, földszinti tömbházlakás az Unirii negyedben. Tel. 0741-224-592. (21872)

KIADÓ garzon a Kövesdombon március 1-jétől. Tel. 0365/803-907. (22036)

KIADÓ lakást keresek. Előnyben a Bulevárd (Vár sétány) környéke. Tel. 0749-065-165. (22139)

KIADÓ kétszobás lakás magánháiban, hosszú távra, Marosvásárhelyen, az Unirii negyedben, a piac közelében. Tel. 0742-405-968. (22097-l)

KIADÓ hosszú távra bútorozatlan 2 szoba-összkomfort a Kövesdombon, a Godeanu utcában. Tel. 0365/804-354. (22151-l)

KIADÓ, esetleg eladó magánlakás egyedül az udvaron, központi fűtéssel: egy szoba, konyha, kamra, fürdő, közel az orvosi egyetemhez. Tel. 0744-868-976. (22152-l)

ELADÓ 3 szobás tömbházlakás a Kövesdombon. Érdeklődni a 0746-859-722-es telefonszámon. (22155)

MINDENFÉLE

TÖBBÉVES szakmai tapasztalattal rendelkező növényorvos szakszerű tavaszi metszést vállal. Előjegyzését hívják a 0745-318-396-os telefonszámot. (sz.)

VÁLLALOM egy idős néni gondozását. Tel. 0751-504-271. (22130-l)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy bontását, valamint villanszerelést vállal. Tel. 0774-574-527. (21897)

KÉSZITÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (21756-l)

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, csempézést, szalagparkettázást, ajtóablak beépítést, lakásfelújítást stb. Tel. 0740-542-957. (21988-l)

VÁLLALOK fametszést, építkezési munkát, törmelék elszállítás. Tel. 0741-352-972. (21895)

FAKIVÁGÁST, fametszést, permetezést, ágelhordást, faültetést vállalunk. Tel. 0770-621-920. (21897)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garázstető-készítést, vasmunkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (22114-l)

GYÜMÖLCSFA-, szőlőmetszést, permetezést vállalok. Tel. 0735-846-121. (22162-l)

KERTET bérelnek a Tudorban. Tel. 0759-450-871. (22142)

KERTÁSÁST vállalok. Tel. 0759-450-871. (22154)

MEGEMLÉKEZÉS

„Az ember múlhatatlan ezen a földön, addig él, míg valaki emlékezik rá.” (Szabó Magda)

Szomorú szívvel emlékezünk a drága édesanyára, nagymamára, dédnagymamára,

KARDOS MARGIT tanárnőre

halálának 10. évfordulóján és a drága édesapára, nagytatára,

KARDOS JÁNOS tanárra

halálának 32. évfordulóján. Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes!

Emléküket őrzi két lányuk, vejeik, unokáik és családjuk, dédunokáik. (sz.-l)

Úgy mentél el, ahogy éltél, csendesen és szerényen. Drága lelked nyugodjék békében!

Fájó szívvel emlékezünk február 16-án

DÉNES GÁBORRA

halálának 2. évfordulóján.

Emlékét őrzi szerető felesége, lánya, veje, unokája. (22112)

Fájó szívvel emlékezem a székesi

KALI ILONÁRA (Lenke)

halálának 28. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Nyugodj békében, drága jó édesanyám!

Fiad, Jóska. (22152)

Fájó szívvel emlékezünk

id. **BERECZKI JÓZSEFRE**

halálának 16. évfordulóján.

„Valaki elment, hiába várod,

A földön többé már soha nem találsz.

Fájó a csend, de érteni kell szavát,

Hunyod be a szemed, és szíveddel láss,

meglátsz... a csendben..., csak gondoldj rá...” (22150)

Fájó szívvel emlékezünk 2022. február 16-án, amikor a kegyetlen halál elragadta szeretett körünkből

dr. **KERCSEK KÁROLYT**.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emléke szívünkben marad.

Irénke és József. (22155-l)

Szívünk mély fájdalommal emlékezünk február 16-án

id. **POP EMIL ZOLTÁN**

nyugdíjas tanítóra

halálának hetedik évfordulóján.

Emlékét őrzi szerető családja. (22150-l)

ELHALÁLOZÁS

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.”

(2. Timóteus 4:7)

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a szeretett férj, édesapja, nagypapa, dédapa, após, testvér, sógor, keresztapa, apatárs, rokon, barát, jó szomszéd és ismerős,

id. **MIHÁLY MÁTYÁS**

2024. február 14-én, életének 83. évében örökre megpihent.

Drága halottunk virrasztása 2024. február 16-án, pénteken 17 órától lesz a székelykői ravatalozóban, utolsó útjára február 17-én, szombaton délután 1 órakor kísérik a székelykői temetőbe, unitárius szertartás szerint.

Emlékét soha el nem múló szeretettel őrizzük!

A gyászoló család. (sz.-l)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát és kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0745-680-818, Csaba. (22113-l)

TETŐT javítunk, kerítést építünk, festünk, mázolunk, készitünk lefolyót, csatornát, bontunk, takarítunk, törmelék elhordunk. További információért hívja a 0721-188-399-es telefonszámot. (22119)

BELIEVE
events
bemutatja...

Hogyan szabaduljunk meg a vitáktól?

Dr. MIHALEC GÁBOR
párterapeuta előadása

VASÁRNAP 18:00 **18** FEBRUÁR 2024
MAROSVÁSÁRHELY
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES TERME

Jegyek online vásárolhatók a bilete.ro oldalon!

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT - MIKROHITEL

0720 030 804

MOZIZOM FILMKLUB

Magyar filmremek a legjobb minőségben az **ERDÉLYTV** műsorán

VASÁRNAPONKÉNT 20 ÓRÁTÓL

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A metszés zsebkönyve

Gombászok kézikönyve

Coffee

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67733-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67733-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265-215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265-265-112-es telefonszámon. (21712-I)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG ÁRUKÉZELŐ MUNKATÁRSAT keres. Elvárás: komolyság, pontosság, odafigyelés. Tel. 0723-524-737. (67741-I)

Hamarosan rágcsáló- és rovarirtás Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott **Coral Impex Kft.**, a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött **2023. április 24-i 42. sz. szerződés alapján február 22-23-án 9-16 óra között rágcsáló- és rovarirtást végez Marosvásárhely köz- és magánterületein.**

A felhasznált termék a **COLBROM PASTA**, 100 g dobozonként.

Kérjük a polgárokat, hogy tegyenek meg minden óvintézkedést a patkányméreggel való közvetlen érintkezés elkerülése érdekében. Különösen oda kell figyelni a gyermekekre, az idősekre és a háziállatokra. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a K-vitamin.

Kérjük továbbá a polgárokat, hogy kerüljék el azokat a helyeket, ahová a mérget elhelyezték; ne nyúljanak hozzájuk, és amennyiben a település köz- és magánterületén található mérgező termékek megrogdálását és/vagy eltűnését észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelés esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés esetén: a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel mossuk le.

Szeme jutás esetén: öblítse ki a szemet szemöblítővel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén: azonnal hívjon orvost, mutassa meg neki a termék címkéjét vagy a csomagolását. NE idézzen elő hányást. Ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információk: tel: 0265-256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban